

Gorenjski Glas

PETEK, 5. APRILA 2013

LETO LXV, ŠT. 27, CENA 1,50 EUR, 13 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Velika podpora novemu smučišču

V Bohinjski Bistrici je bila v sredo javna tribuna, na kateri je vodja projekta Boštjan Čokl poskušal najti možnosti za rešitev še preostalih zemljiških problemov.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – V sredo je Boštjan Čokl, investitor največjega načrtovanega smučišča v Sloveniji, v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici sklical javno tribuno, s katero je želel razrešiti težave z zadnjo peščico lastnikov, ki noče podpisati služnostnih pogodb za uporabo zemljišč. Zaradi tega je celoten projekt zaustavljen, saj so služnosti pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja; tako Čokla kot župana Franca Kramarja pa ob tem

močno skrbi izguba investitorja in posledično propad projekta. Kot je za Gorenjski glas povedal vodja projekta Boštjan Čokl, je lastnikov, ki ovirajo gradnjo, le okoli pet ali šest. »Največja težava je v tem, da so hkrati sami lastniki in tudi člani agrarne skupnosti, kar problem podvoji. Bohinjci so izrazili močno podporo smučišču. Ljudje se zavedajo pomena smučišča, zato računam, da bodo kot domačini in sosede pomagali prepričati še preostale lastnike zemljišč, da bodo pristali na

takšne pogoje, kot jih imajo vsi ostali.

Na srečo se država zaveda pomena projekta in nas tudi podpira. Za dokončno rešitev zemljiških zadev vzporedno že peljemo postopke za začasno razlastitev in s tem pridobitev služnosti. Lastniki zemljišč se morajo ob tem zavedati, da bodo na tak način dobili osemkrat manjše odškodnine, kot jim jih ponujamo, saj jim po tovrstnem postopku pripada odškodnina glede na sodno cenitev,« je še pojasnil Čokl.

► 3. stran

Na tribuni v domu Joža Ažmana se je zbralo več kot štiristo Bohinjcev, ki so razprave o podpori novemu smučišču večkrat pospremili z močnim aplavzom.

Pečjak zmagovalec Monte Carla

S svojim predelanim avtomobilom, električno Dacio Sandero, je Andrej Pečjak s Češnjice pri Podnartu skupaj s francoskim sovoznikom zmagal na štiridnevem reliju vozil na električni pogon v Monte Carlu.

MARJANA AHAČIČ

Češnjica pri Podnartu – Pečjak, lastnik in ustanovitelj inštituta Metron, se je relija v Monte Carlu z enim od svojih predelanih vozil prvič udeležil lani, letos pa se je na preizkušnjo s predelanim družinskim vozilom Dacia Sandera, ki ga je izpopolnil skupaj z inženirsko ekipo inštituta Metron, odpravil po zmago. Vrnil se je z dvema, saj sta s sovoznikom Fredericom Mlynarzickom osvojila prvo mesto v porabi in tudi prvo med električnimi avtomobili. Druga Metronova ekipa, v kateri sta bila voznik Dejan Grabnar in sovoznik Gašper Jereb,

je bila na krajši preizkušnji deveta. Na štiridnevni daljši preizkušnji je sodelovalo 93 vozil, poleg električnih

tudi hibridi pa vozila na plin in etanol. Na cilj jih je po dobrih 1.300 kilometrih pripelo deset manj, je povedal

Gašper Jereb (za njim v ozadju Smart Roadster Superpiki, s katerim je bil deveti na krajši preizkušnji relija v Monte Carlu) in Andrej Pečjak ob zmagovalni Daciji. / Foto: Gorazd Kavčič

Pečjak. »Reli se je začel iz treh različnih krajev v Franciji in Švici. Prvi dan je bilo treba preko gorskih prelazov v desetih urah pripeljati do Monte Carla. Omejitve hitrosti ni bilo, polnjenje je bilo na poljubnih mestih. Prevoziti 470 kilometrov preko prelazov je za električni avto hud zalogaj, še posebej, ker za polnjenje ne ostane dosti časa.« A prav prvi dan je Pečjakovi ekipi, ki je na cilj prišla celo pol ure pred predpisanim časom, prinesel odločilno prednost pred favoriziranimi vozili znamke Tesla, ki veljajo za najboljše med električnimi športnimi avtomobili.

► 4. stran

Jeseničani tudi v prihodnji sezoni brez Ebel lige

Pogovori s potencialnimi partnerji niso obrodili sadov, zato so se v HD Jesenice odpovedali misli o sestavi profesionalnega moštva za Ebel ligo.

SIMON ŠUBIC

Jesenice – V Hokejskem klubu Jesenice mladi so ta teden na spletu zavrnilo namige, da bo njihova ekipa v prihodnji sezoni nastopila v mednarodni ligi Ebel.

»Priznati moram, da je bila to tudi moja oziroma želja upravnega odbora HD Jesenice mladi in hkrati tudi jasna vizija za nadaljnji razvoj kvalitetnega hokeja na Jesenicah,« je zapisal predsednik kluba Miha Rebolj. V klubu so se zato vso zadnjo sezono pogovarjali s potencialnimi pokrovitelji o možnosti sodelovanja pri novi zgodbi, »ki bi

temeljila na stabilnih finančnih temeljih, transparentnosti, pravih izhodiščih, znanju, doma vzgojenih igralcih, izjemni volji brez lastnih interesov in zakulisnih zgodbic«. A pogovori niso bili uspešni, zato ne bodo sestavili profesionalne ekipe, potrebne za tako kakovostno tekmovalje. Ob tem se Rebolj sprašuje, komu je v interesu, da zamre jeseniški hokej.

HD Jesenice mladi se je tako s svojo ekipo za prihajajočo sezono prijavilo v novoustanovljeno tekmovalje U-18 EBJL (Erste Bank Juniors League) in mednarodno ligo INL.

AKTUALNO

Župan je ponudil plačilo

Bohinjski občinski svet je potrdil odškodnino za poravnavo v denacionalizacijskem postopku za parcele in stavbo, ki jo ima v najemu županova žena. Župan je občini ponudil plačilo zneska za poravnavo v višini sto tisoč evrov.

3

KRONIKA

Šlo je za povračilni ukrep

Rudolf Dovrtel, sedaj prokurist Dimnikarstva Dovrtel, ki od kranjske občine terjaja 1,8 milijona evrov odškodnine, pravi, da je bil odvzem dimnikarske koncesije v letu 2004 le povračilni ukrep tedanje kranjske oblasti.

8

POSLOVNI GLAS

Promet in cene upadle

Na Gorenjskem je na voljo štiristo novih, še nikoli vseljenih stanovanj. Povprečna lanska cena je znašala okoli 1.750 evrov za kvadratni meter, v Kranju 2.300 evrov. Te cene so se letos še dodatno znižale.

11

GG+

Dediščina Janeza Polde je še doma

Prihodnje leto bo minilo že petdeset let od smrti smučarske legende, skakalca Janeza Polde. Vdova Malči Polda je zadnja desetletja posvetila urejanju njegove smučarske zapuščine.

16

VREME

Danes bo oblačno s padavinami. Jutri in v nedeljo bo pretežno oblačno. Jutri bodo padavine ponehale.

3/9°C

jutri: pretežno oblačno

9 770352 666025

Slovensko gospodarstvo se bo še krčilo

BOŠTJAN BOGATAJ

Ljubljana – Spomladanska napoved Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) pravi, da se bo slovensko gospodarstvo letos skrčilo za 1,9 odstotka, poslabšujejo se tudi razmere na trgu dela. »Po leg predvidenega nadaljnega slabšanja gospodarskih razmer v mednarodnem okolju sta ključni predpostavki nadaljevanje fiskalne konsolidacije in sanacija bančnega sistema,« pojasnjuje Boštjan Vasle, direktor UMAR. K padcu gospodarske aktivnosti bo letos

ključno prispevalo občutnejše krčenje končne potrošnje. Razlog je v padcu razpoložljivega dohodka prebivalstva, kar gre na račun zaostrenih razmer na trgu dela. Prihodnje leto UMAR pričakuje počasno okrevanje gospodarstva, in sicer na račun izvoza in šibke rasti investicij. V uradu pričakujejo, da se bo letos zmanjšala zaposlenost v državnem sektorju, povprečna brezposelnost bo znašala 12,4 tisoč oseb. Naj ob tem dodamo še, da se je bruto plača na zaposlenega lani realno znižala prvič v zadnjih dvajsetih letih in bo padala tudi letos.

Ne na pragu, že globoko v revščini

Z velikim humanitarnim koncertom vokalne skupine Perpetuum Jazzile, ki ga 11. aprila v športni dvorani v Šenčurju v sodelovanju z občino Šenčur organizira Območno združenje Rdečega križa Kranj, bodo zbirali denar za vse več ljudi v stiski, ki pri njih iščejo pomoč.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

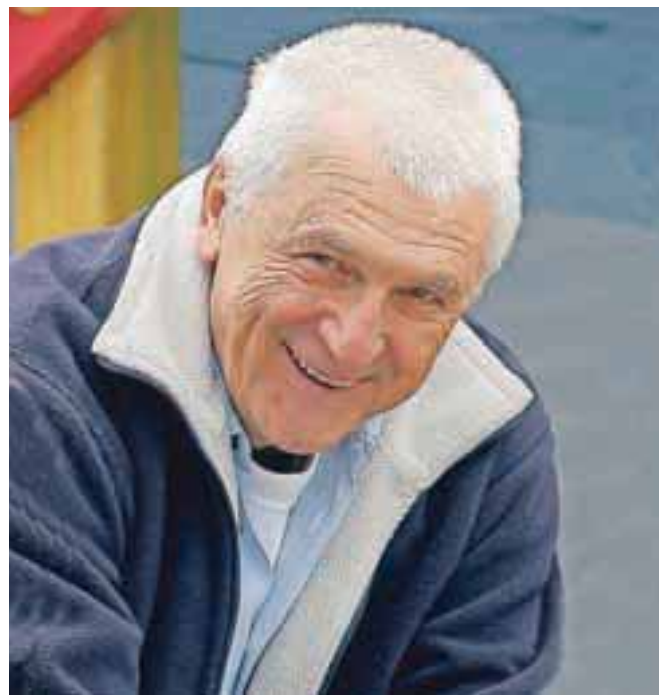
Kranj, Šenčur – To bo že tretji koncert, ki ga s humanitarnim namenom pripravlja kranjsko združenje Rdečega križa: prvi je bil v Kranju, drugi lani v Cerkljah. »Pri pomoči ljudem v stiski se moramo vse bolj opirati na lastne vire, saj je donacij vse manj, prosilcev pa vse več in bi bilo najbolje prirediti dva, ne le en koncert na leto,« pravi predsednik območnega združenja Marjan Gantar.

Kaj opazate pri Rdečem križu, kamor se po pomoč zateka vse večje število ljudi v stiski?

»Opažamo, da mnogo ljudi ni le na pragu revščine, pač pa že globoko v njej. Dodatno bolečino je povzročil še zadnji zakon o socialnem varstvu, po katerem se celo humanitarne prispevke družinam upošteva kot prihodek in se jim zaradi tega zmanjšajo ali celo ukinejo socialni prejemki. Človek bi dejal, da je umrla socialna država. Če primerjamo leto 2007, ki je veljalo za dobro, z letom 2012, se je število prosilcev za prehranske pakete Rdečega križa povečalo kar za štirikrat. Leta 2007 smo imeli 215 prošenj in je bilo tovrstne pomoči deležno 650 družinskih članov, lani jih je bilo 925, kar pomeni, da smo pomagali 2163 članom družin.«

Pa imate dovolj paketov, da zadostite povečanim potrebam?

»Prehranske pakete območna združenja dobimo od Rdečega križa Slovenije. Nasprotno s porastom povpraševanja po paketih z osnovnimi življenjskimi potrebščinami

Marjan Gantar / Foto: Tina Dokl

pa se število slednjih zmanjšuje. Leta 2011 smo prejeli 2200 paketov, lani 1933, torej za petino manj. Zaradi tega se moramo v večji meri opreti na lastne vire. Leta 2011 smo tako zbrali denar za 700 paketov, lani pa že za 900 paketov. Vir so tudi humanitarni koncerti, s katerimi smo začeli leta 2010 in smo edino območno združenje Rdečega križa, ki organizira dobrodelni koncert.«

S hrano zadnja leta iz intervencijskih zalog pomaga tudi Evropska unija. V kolikšni meri pomaga vašemu združenju?

»Tudi tu se pomoč zmanjšuje. Leta 2011 smo iz zaloga EU dobili za 60 ton prehranskih izdelkov, lani še 29 ton. Tako smo pri območnem združenju leta 2011 sami poskrbeli za 9 ton prehranskih izdelkov, lani že

za 14 ton. Tudi to je dokaz, da bomo v prihodnje vse bolj odvisni od lastnih virov. Donacij ni več toliko kot v preteklosti. Srečo imamo vsaj, da nas iz svojih proračunov financirajo občine, a seveda ne v višini, ki bi nam omogočila dovolj denarja za vse večje potrebe. Naj še dodam, da občine po svojih najboljših močeh pomagajo tudi pri izvedbi humanitarnih koncertov, letos je to občina Šenčur.«

Ljudje v stiski se na vas verjetno obračajo tudi s prošnjami za pomoč v denarju?

»Res je. Ne pomagamo le s hrano in oblačili (leta 2007 smo denimo razdelili 4 tone oblačil, lani že 10 ton), ljudje prosijo tudi za pomoč pri plačilu položnic. To smo v preteklosti lažje zmogli, saj je bilo denimo v letu 2007 21 tovrstnih prošenj za pomoč, kar je takrat pomenilo

3971 evrov, lani pa je bilo prošenj 105 in denarna protivrednost 21.102 evra. Vsem nismo mogli zagotoviti te pomoči, ker nismo imeli na voljo dovolj denarja. Tako o pomoči pri plačilu položnic odloča socialna komisija, ki odloči na podlagi priloženih dokazil in potrdil centra za socialno delo, poleg tega pa za soglasje prosimo tudi krajevne organizacije Rdečega križa, ki imajo na »terenu« najboljši vpogled v socialno stanje družin. Poleg tega krajevne organizacije, ki imajo sredstva od članarine, tudi same prispevajo za ogrožene občane s svojega območja.«

Kaj si obetate od humanitarnega koncerta?

»Z izkupičkom dobrodelnega koncerta, ki bo v četrtek, 11. aprila, ob 20. uri v športni dvorani v Šenčurju z nastopom odlične slovenske vokalne skupine Perpetuum Jazzile (mimogrede, zanj smo se dogovarjali dobro leto), nameravamo zagotoviti nakup prehranskih paketov, po katere, kot rečeno, prihaja vse več ljudi v stiski. Prosilci so družine, starejši, ljudje, ki so izgubili službe ... Ob dneh, ko delimo hrano, je pri nas gneča kot na železniški postaji. Teško je gledati žalostne obraze ljudi, ki so zabredli tako globoko v revščino, da morajo prositi za pomoč. Ljudje, ki so kupili vstopnice za koncert, so to storili iz dveh pobud: ker želijo prisluhniti kakovostnemu glasbenemu programu in ker želijo pomagati soljudem v stiski, čeprav se je morda tudi njim v krizi znižal materialni standard.«

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme PETER ŠKOF iz Medvod.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Romana Krajncan za Korakovce

Romana v muzikalu Manjka mi, manjka nastopa tudi s sinom Žiganom.

Romano Krajncan iz Seničnega poznamo predvsem kot avtorico in izvajalko pesmi za otroke, ki pa v zadnjem času ustvarjalno delo posveča tudi šansonom in muzikalom za odrasle. Velik del poslanstva Romaninega ustvarjanja je tudi, da s petjem in nastopi pomaga ljudem v stiski. S Centrom Korak iz Kranja sodeluje že dlje časa in z možem, priznanim skladateljem in dirigentom Lojzetom Krajncanom sta na besedilo varovanca Roka Kacina napisala celo glasbo za njihovo himno. V četrtek, 18. aprila, bo Romana z muzikalom Manjka mi, manjka v glavni vlogi in v družbi odličnih slovenskih pesalcev, igralcev in glasbenikov nastopila na 3. dobrodelni prireditvi Korakova pomlad v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah. Muzikal Manjka mi, manjka ponuja veliko humorja, plesa in glasbe v prepletu s simpatično zgodbo. Če boste razpoloženi za zabavo, jo boste dobili v zadostni meri, če pa boste želeli še kaj več, boste globlje sporočili našli v izvrstnih songih. Ker za dobrodelne prireditve neradi podarjamo vstopnice, saj vsaka prodana veliko pomeni, vam Romana Krajncan podarja zgoščenko Manjka mi manjka, če pravilno odgovorite na nagradno vprašanje: Kdo je režiral to predstavo? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrтка, 11. aprila, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na kotiček@g-glas.si. Vstopnice po ceni 19 EUR pa lahko kupite tudi na Gorenjskem glasu.

Nagrajenci

Nagrajenki v nagradni igri Alfijev Abraham, ki vesta, da se je Alfi Nipič rodil v Mariboru in sta imeli srečo pri žrebu, sta Majda Krmelj in Jelka Volčjak iz Škofje Loke. Nagrajenci nagradnih križank so objavljeni na strani 25.

Za Šport hotel za zdaj ni kupcev

V Družbi za spodbujanje razvoja Triglavskega narodnega parka (TNP) še naprej iščejo kupca za Šport hotel na Pokljuki, tudi prek neformalnih pogovorov.

MATEJA RANT

Goreljek – »Postopek prodaje teče naprej, čeprav ta čas ni zainteresiranih kupcev,« je razložil direktor Družbe za spodbujanje razvoja TNP Grega Tekavec. Obenem pa je predsednica nadzornega odbora družbe Marija Ogrin že pred

časom pojasnila, da se nadzorni odbor v sedanji sestavi ne strinja z odprodajo premoženja za vsako ceno, ampak pri tem sledijo sklepom prejšnjega nadzornega sveta. Tako naj bi pripravili celo novo strategijo, ki naložbe na Pokljuki opredeljuje kot strateškega pomena za državo.

V zvezi s tem zdaj čakajo na nadaljnje odločitve lastnikov, je pojasnil Tekavec, obenem pa še naprej iščejo morebitne kupce, tudi prek neformalnih pogovorov z morebitnimi interesenti. Po besedah Grega Tekavca namreč obstaja nekaj interesentov za vlaganja v regijo, zato preverjajo, ali bi bil za te

zanimiv tudi Šport hotel. Ne glede na to, da s postopkom prodaje nadaljujejo, pa obenem veliko pozornosti namenjajo trženju, da bi povečali zasedenost. Ta je po besedah Tekavca že tretje leto okrog tridesetodstotna, predvsem na račun zatišja v poletnih mesecih. V zimski sezoni, je pojasnil, pa jim kakšen konec tedna uspe hotel tudi povsem napolniti. Na dobro zasedenost pa računajo tudi v prenovljenem hotelu Jelka v neposredni bližini Šport hotela, ki ga bodo v kratkem tudi uradno odprli, marca pa so že sprejeli prve goste.

Župan je ponudil plačilo

Občinski svet v Bohinju je sprejel odškodnino za poravnavo v primeru denacionalizacijskega postopka za parcele in stavbo ob jezeru, ki jo ima v najemu županova žena. Župan Franc Kramar je občini ponudil, da iz lastnega žepa plača znesek za poravnavo v višini sto tisoč evrov.

ANDRAŽ SODJA

Ribčev Laz – V Bohinju se ne morejo izogniti težavam z denacionalizacijskimi postopki. Na zadnji seji občinskega sveta je bila tako na dnevnem redu sodna poravnava med Občino Bohinj in Vero Hofbauer za zemljišča, kopališče in gostinski lokal na Veglju. Kot je svetnikom pojasnil župan Franc Kramar, se jim je s tožnico uspelo pogoditi za sto tisoč evrov, s čimer zemljišča in nepremičnine ostanejo v lasti Občine, predlagateljica pa konča vse sodne postopke proti Občini Bohinj. Občina je vračilu objektov v naravi nasprotovala, saj gre po njenem mnenju za nepogrešljivo kopališko infrastrukturo. Gostinski objekt predstavlja osnovno kopališko infrastrukturo, drugega objekta, ki bi ga lahko namenili za javno rabo, pa na območju ob Bohinjskem jezeru ni možno zgraditi.

Tudi ta postopek je sprožil številne pomisleke med občinskimi svetniki. Kot je poudaril svetnik Anton Urh, je prejel pismo sorodnika Hofbauerjeve, ki je zapisal,

Župan Franc Kramar je ponudil, da s soprogo kot dolgoletna najemnika lokala ob Bohinjskem jezeru plačata znesek sodne poravnave v denacionalizacijskem postopku Hofbauer za objekte na Veglju.

da so tedanji lastniki za zasežene nepremičnine že dobili odškodnino v obliki nadomestnega zazidljivega zemljišča in denarnega nadomestila. Župan Kramar je ob tem pojasnil, da so ti dokumenti shranjeni tudi v spisu, vendar je sodišče odločilo, da so bile nepremičnine lastniku odvzete pod prisilo, vsa nasprotovanja občine pa so bila zavrnjena.

»Tik pred zdajci sva se poskušala dogovoriti za poravnavo v znesku sto tisoč evrov. Nikakor ne mislim, da jo morate podpreti, čas pa je, da se odločimo in zadevo zaključimo. Sodišče je leta 2005 odločilo, da je Hofbauerjeva upravičena do vračila v naravi; s tem pa je sprožil postopek vračanja.«

Ker gre za objekte v lasti občine, župan za sklenitev

poravnave potrebuje soglasje občinskega sveta, v nasprotnem primeru bi se denacionalizacijski postopek lahko zavlekel in s sodnimi stroški bistveno podražil; obstaja pa tudi velika verjetnost, da bi objekte občina izgubila. Med sejo je župan Kramar dejal, da sta z ženo kot dolgoletna najemnika okrepčevalnice pripravljena v celoti pokriti znesek sodne poravnave, kot stranka v postopku pa sta se v korist Hofbauerjeve tudi odpovedala deležu vlaganj v zamejno za podpis poravnave. Po več kot uro dolgi razpravi so svetniki predlog poravnave podprli.

Denarja za plačilo obveznosti v občinskem proračunu sicer nimajo, zato bodo morali pripraviti rebalans. O županovi ponudbi, da bi z ženo poravnala znesek sodne poravnave, pa bo občinski svet razpravljal na eni od prihodnjih sej. Po zadnjih neuradnih informacijah je tožnica Hofbauerjeva pristala na mediacijo, torej bi bil s podpisom mediacijskega dogovora postopek zaključen.

Velika podpora novemu smučišču

◀ 1. stran

Čokl je zbranim krajanim, ki so dodobra napolnili dvorano doma Joža Ažmana, uvodoma ponovno predstavil projekt ter jih pozval, naj vprašajo, kar jih zanima, oziroma naj predlagajo možne rešitve. Predstavil pa je tudi nekaj zahtev tistih, ki projekt ovirajo, vendar imen ni želel izdati. Tako dva zahtevata legalizacijo črnih gradenj, spremembo kmetijskih zemljišč v stavbna ter celo neomejeno število prenosljivih letnih smučarskih kart s 95-odstotnim popustom.

Krajani so poudarili, da se zavedajo pomena projekta za delovna mesta in za preživetje Bohinja, saj je v primeru propada projekta ogroženo tudi okoli 60 delovnih mest v Eko park hotelu Bohinj. Krajan Stanko Urantar je dejal: »Štirinštirideset let sem delal v Švici, med drugim tudi v tamkajšnji smučarski zvezi. Tudi tam so se borili za

projekte, a česa takega nikoli nisem videl. Za nas in za prihajajoče generacije gre.« Podobnega mnenja je bila tudi Darja Lazar, ki vodi turistično agencijo v Bohinju, in jo na Koblo vežejo spomini iz otroštva. Spominja se, da so takrat številni mladi Bohinjci tam našli delo, želi pa si, da bi ga našli tudi zdaj na novem smučišču. Tudi Čokl zagotavlja, da bodo večino delovnih mest, ki jih bo najmanj sedemdeset, zapolnili z domačo delovno silo iz Bohinja.

»Sodeč po udeležbi na tribuni, res velika večina Bohinjcev podpira ta projekt. Odziv me je presenetil, prav tako tudi razprave.« je dejal župan Franc Kramar in dodal: »Če bi tisti, ki projektu nasprotujejo ali ga ovirajo, to videli, bi verjetno svojo odločitev spremenili. Zavedam se, da je težko biti tudi v njihovi vlogi, a gre za to, da bo Bohinj živel in preživel. Sicer me resnično skrbi, koliko mladih ljudi bo še ostalo v Bohinju.«

KAMNIK

Kamnik bus odslej do Arboretuma

Mestni turistični avtobus Kamnik bus, ki vozi od lanskega poletja, je med Kamničani naletel na zelo dober odziv, zato so se na Občini Kamnik, v Zavodu za turizem in šport v občini Kamnik in podjetju Kam-Bus odločili, da projekt še nadgradijo. Od ponedeljka, 8. aprila, bo avtobus, ki povezuje večje turistične znamenitosti v občini in glavno nakupovalno središče na Duplici, vozil še na eni liniji, in sicer vse do Arboretuma Volčji Potok. Cena vozovnice ostaja en evro. J. P.

Cvetje izražalo papeževo skromnost

Sabina Šegula in Peter Ribič z Biotehniškega centra Naklo sta bila edina tujca, ki sta smela za veliko noč krasiti baziliko sv. Petra v Vatikanu.

JOŽE KOŠNJEK

Strahinj – Že tretje leto zapored sta Sabina Šegula in Peter Ribič iz Biotehniškega centra Naklo iz Strahinja s pomočjo slovenskega veleposlaništva v Vatikanu kot edina tuja florista smela pred veliko nočjo krasiti baziliko svetega Petra v Vatikanu. »Tokrat so se nama pridružili floristi iz San Rema, saj smo dekoracije izdelovali le floristi, vrtnarji pa letos niso aktivno sodelovali pri izdelovanju aranžmajev,« je povedala po vrnitvi iz Vatikana Sabina Šegula. »Prvi dan sva naredila dekoracijo za papeževo osebno kapelo in za lateransko cerkev, drugi dan sva skupaj s floristi iz San Rema izdelovala dekoracije za Berninijeve stebre na glavnem oltarju v baziliki, dekoracije ob vznožju oltarja in pred prižnico, tretji dan, na veliki petek, pa smo okrasili še glavni oltar.«

Sabina Šegula in Peter Ribič pred okrašenim oltarjem

Sabina in Peter sta za krašenje uporabljala cvetje in zelenje iz San Rema, le vrtnice so bile z Nizozemskega. »Letos se je simbolika skromnosti, ki je značilna za novega papeža, izrazila tudi s cvetjem, saj smo lanske orhideje

phalaenopsis, ki so v belem slapu zaključevale pobešajoče dekoracije, nadomestili z belo ginestro, ki je nežno dehteča in deluje skromno. Uporabili smo tudi krem lilije, bele vrtnice, bele nageljne, belo cvetoče veje sadnih

dreves, mimozo, rumene zajčke in solidago ter zelenje monstera liste, pitosporum, aralija liste in asparagus plamsus,« je povedala Sabina, ki je ponosna, da jo je skupaj s Petrom sprejel tudi slovenski kardinal Franc Rode.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VOĐJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2013: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Pečjak zmagovalec Monte Carla

◀ 1. stran

Cena takšnega, navaja Pečjak, je med 84 in 130 tisoč evrov, medtem ko je sam za svojo Dacio odštel le 7 tisočakov in vanjo vložil za dodatnih 30 tisočakov novih materialov.

Največ skrbi, pravi Pečjak, jim je na poti povzročalo izjemno slabo vreme, predvsem mraz, zaradi katerega so baterije izgubile do 15 odstotkov energije. Medtem ko so se na lanski preizkušnji vozil na alternativni pogon temperature gibale okoli 25

stopinj, sto jih letos na poti spremljali dež, sneg in temperature okoli ledišča.

Pečjakovi se že dolgo vozijo s svojimi električnimi vozili, brez polnjenja pridejo celo do Zadra, kamor pogosto zahajajo v bližnjo, med plezalci priljubljeno sotesko Paklenico. Za zadnji reli pa so, malo za šalo, a bolj zares, trenirali kar pred domačim pragom. Cesta, ki iz Podnarta vodi do Češnjice, je namreč prava avtomobilistično-avanturistična preizkušnja: strma, ozka in luknjasta.

TRŽIČ

Zapuščena vozila bodo lahko odstranili

Tržiški občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli pravilnik o odstranitvi, hrambi, izdaji in razgradnji vozil v občini Tržič. Kot je pojasnil župan Borut Sajovic, imajo zaradi spremembe zakonodaje težave z zapuščenimi neregistriranimi vozili na javnih parkiriščih, vendar jih ne smejo odstraniti, dokler ne sprejmejo pravilnika ter cenika odvoza in hrambe vozil. »Na zapuščeno vozilo bo redar namestil obvestilo lastniku, da ga mora v treh dneh odstraniti, sicer ga bomo odpeljali v hrambo k izbranemu koncesionarju,« je razložil župan. V skladu s cenikom bo sicer odvoz zapuščenega vozila stal 120 evrov, vsak dan hrambe pa 2,4 evra. Stroške bo kril lastnik, če ga ne bodo našli, pa bo to breme občinskega proračuna. V pravilniku je sicer navedena tudi možnost, da nepravilno parkirana vozila odstrani pajek, a kot zatrjuje župan, bodo to možnost uporabili le v skrajnih primerih, če bo denimo vozilo stalo na dovozu gasilskega ali zdravstvenega doma in bosta s tem ogrožena varnost ali premoženje ljudi. **A. Š.**

Začetne težave koncesionarja

A-kont, ki ima koncesijo za upravljanje in vzdrževanje nove tržnice na Jesenicah, se sooča z več težavami, od gradbenih pomanjkljivosti do mraza.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Čeprav so se na Občini Jesenice odločili, da bodo z marcem znižali koncesijsko dajatev za upravljanje in vzdrževanje nove tržnice na Stari Savi, o tem še niso podpisali aneksa k pogodbi, so nam povedali na Občini Jesenice. Kdaj naj bi ga, se še niso odločili. Koncesnino naj bi znižali za obdobje šestih mesecev za 624 evrov mesečno. Letna koncesijska dajatev sicer znaša 28.001 evra oziroma 2333,33 evra mesečno. A kot smo izvedeli, koncesionar A-kont tudi že zamuja s plačilom koncesijske dajatve, kar so nam potrdili na Občini Jesenice. Da se tržnica, ki so jo odprli 8. decembra lani, srečuje z začetnimi težavami, je

na seji občinskega sveta prejšnji teden potrdil tudi Mario Ivankovič iz družbe A-kont. Izkazalo se je namreč, da je objekt zelo izpostavljen vremenskim vplivom, je tudi energetsko neučinkovit, plezalna stena pa je zaradi mraza v zimskem času neuporabna. Poleg tega so se pokazale nekatere gradbene pomanjkljivosti, ki pa jih že odpravljajo. Prav tako bodo problem mraza rešili z namestitvijo pleksi stekla na dvizna vrata objekta. Kot ena večjih težav tržnice pa se je po Ivankovičevih besedah izkazalo dejstvo, da so bili Jeseničani doslej navajeni hoditi na tržnico le ob koncu tedna. Obisk nove tržnice je zato dober ob petkih in sobotah, med tednom pa slabši, kar skušajo spremeniti z

različnimi akcijami in pustimi. Ivankovič ostaja optimist, saj je prepričan, da so na pravi poti in bo tržnica v prihodnje lepo zaživela. Se je pa na tržnici nekaj najemnikov v pokritem delu že zamenjalo, nekaj lokalov pa je tudi že zaprtih, smo opazili na sprehodu po tržnici. Mario Ivankovič za dodatna pojasnila ni bil dosegljiv.

Na zadnji seji občinskega sveta pa je Občina Jesenice tudi dokončno uredila lastništvo tržnice. Ena od parcel znotraj tržnice je bila namreč še v lasti podjetja Robissec. Potem ko postopek razlastitve občini ni uspel, so se zdaj le uspeli dogovoriti in Občina Jesenice bo za nakup 153 kvadratnih metrov velike parcele plačala dobrih 42 tisoč evrov.

MENGEŠ

Razstava Fundacije za pomoč otrokom

V avli Kulturnega doma Mengeš je ta mesec na ogled likovna razstava Ustanove Fundacije za pomoč otrokom. »Fundacija razstavlja dela, ki so jih ustvarjali starši bolnih otrok pod našim mentorstvom, delom so dodali kristale Swarovski, za katere je fundacija pridobila svetovno dobrodelno licenco Charity Jewellery & Products made with Swarovski elements. Vsako delo je unikatno in ima certifikat. Nekatera dela bodo na voljo za donacijsko prodajo, zbrana sredstva pa bomo namenili v dobrodelni namen,« je povedala predsednica uprave Ustanove Olga J. Bahun. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan med 18. in 20. uro. **J. P.**

Radio Gorenc d.o.o., Batos 4, 4290 Tržič

Ljubljana 93.8 MHz

Jesenice 92,1 MHz

Kranj 93.8 MHz

Radio Gorenc

93.8

ŠIRIMO VESELJE

GORENC

Vozilo za gašenje v predoru

V PGD Bistrica pri Trziču so ta teden uradno predali namenu gasilsko vozilo za reševanje v predoru Ljubelj. Prihodnji petek ga bodo preizkusili tudi v reševalni vaji.

ANA ŠUBIC

Bistrica – Prostovoljno gasilsko društvo Bistrica pri Trziču (PGD) je bogatejša za novo gasilsko vozilo, namenjeno reševanju v predoru Ljubelj. Po prometni nesreči v predoru Karavanke leta 2007 so namreč pristojni državni organi skladno z novimi načrti zaščite in reševanja določili tudi reševalne službe oz. gasilske enote, ki posredujejo ob nesreči v predoru Ljubelj, PGD Bistrica pa je kot najbližja osrednja gasilska enota prejela namensko vozilo za posredovanje ob nesrečah v predoru. Za nakup 550 tisoč evrov vrednega vozila je levji delež – 450 tisoč evrov – prispevala Direkcija RS za ceste, po 50 tisoč evrov pa sta primaknili še Občina Trzič in Gasilska zveza Trzič iz sredstev, ki jih je Uprava RS za zaščito in reševanje (URSZR) namenila za opremo portalnih gasilcev.

Novo vozilo so v Bistrico pripeljali konec novembra, v torek pa so ga tudi uradno predali namenu. »Res je, da se v predoru Ljubelj doslej še ni zgodila hujša nesreča, ki bi zahtevala posredovanje takega vozila ter posebej za to izurjenih gasilcev. A nekaj dogodkov, ki so se zgodili nekaj deset ali sto metrov pred njim, bi se ob drugačnem spletu okoliščin lahko končalo tragično

Poveljnik Aleš Meglič je gasilcu Domnu Turku predal ključve novega vozila. Na sliki sta še Lilijana Herga z direkcije za ceste in župan Borut Sajovic. / Foto: Tina Dokl

tudi v samem predoru,« je ob uradni predaji vozila poudarila **Lilijana Herga** z direkcije za ceste. Spomnila je, da je na skoraj 13 kilometrov dolgi cesti, ki se dviga od Trziča proti Ljubelju, doslej že nekajkrat avtobusu ali tovornjaku zakuhal motor, zagorel zavorni sistem, doslej k sreči vedno pred predorom. Ljubeljski predor je specifičen, leži visoko, v bližini ni gasilskega društva, je poudaril generalni direktor URSZR **Dar**

ko But ter kot še nekaj drugih govornikov bistriškim gasilcem zaželel, da bi novo vozilo uporabljali predvsem na vajah in čim redkeje na pravih intervencijah. »Največ mi pomeni, da imamo dobro opremo in prave ljudi,« je dejal župan **Borut Sajovic**.

PGD Bistrica ima okoli 60 članov, od tega 35 operativnih. »Smo osrednja gasilska enota v občini, posredujemo na njenem celotnem območju,« je pojasnil poveljnik **Aleš Meglič**. Na leto imajo 35 do 50 intervencij, prevladujejo požari in tehnične intervencije. Veseli so, da je njihov voznik, v katerem sta bili doslej dve gasilski vozili

in kombi za prevoz moštva, bogatejši za novo tunelsko gasilsko vozilo. Delovne slednjega gasilci že dobro poznajo, je dejal poveljnik, saj so v zadnjih mesecih imeli več vaj, decembra pa so se udeležili tudi usposabljanja za predorske gasilce v izobraževalnem centru URSZR na Igu.

Vozilo in svojo usposobljenost pa bodo preizkusili tudi prihodnji petek, ko bodo intervencijske sile iz Avstrije in Slovenije v ljubeljskem predoru izvedle skupno reševalno vajo v primeru prometne nesreče.

ŽIROVNICA

Sosede moti premajhen odmik

Žirovniški svetniki so na zadnji seji obravnavali občinska podrobna prostorska načrta (OPPN) za gradnjo stanovanjskih hiš v Žirovnici in na Selu. Gradnjo načrtujejo zasebni investitorji; blizu železniške proge na robu naselja Žirovnica so 9.000 kvadratnih metrov veliko območje predvideli za gradnjo desetih enodružinskih hiš, na nepozidanem, 4.750 kvadratnih metrov velikem zemljišču na Selu pa so predvideli območje za osem enodružinskih hiš. V primeru OPPN v Žirovnici so svetniki opravili obe obravnavi, saj v prvi ni bilo pripomb, za OPPN na Selu pa so opravili le prvo obravnavo, saj je bilo slišati nekaj pripomb. **Alma Bernik** (Desus) je dejala, da na Selu nekatere bližnje sosede moti premajhen odmik načrtovanih hiš od parcelnih mej, in sicer 2,5 metra, zato je predlagala, naj predvidijo 4-metrski odmik, tako kot na območju v Žirovnici. Kot je pojasnil župan **Leopold Pogačar**, tudi občinski prostorski načrt opredeljuje minimalni odmik 2,5 metra. Dodal je, da se bodo do pripomb do drugega branja opredelili, sicer pa podpira urejanje takšnih območij, saj upa, da se bodo s tem zmanjšali pritiski na kmetijska zemljišča v občini. **A. Š.**

KOMENDA

V Komendi gradijo kanalizacijo

V Komendi se je začela gradnja t. i. s-kanala kanalizacije, ki bo omogočil povezavo kanalizacijskega sistema iz občin Komenda in Cerklje do Centralne čistilne naprave Domžale. »Gre za zahteven odsek gradnje, skladno z gradbenim dovoljenjem pa mora izvajalec najprej za nekaj metrov prestaviti del vodotoka Pšata. Rok za izvedbo del je 15. maj, v času gradnje pa bo Glavarjeva cesta od razbremenilnika Pšate do križišča pri Kralju zaprta za ves promet,« je povedal Slavko Poglajen z Občine Komenda, ki hkrati poudarja, da se občani Komende še vedno zelo slabo priklaplajo na kanalizacijsko omrežje, čeprav jim je po večjem delu občine to že omogočeno, prav tako jim to nalagajo občinske odločbe. Občina Komenda še vedno čaka na odločbo države v zvezi s kohezijskimi sredstvi za gradnjo kanalizacije. Potrebna gradbena dovoljenja so pridobljena, občina pa pričakuje do 70 odstotkov nepovratnih sredstev za projekt, ki je sicer ocenjen na 5,6 milijona evrov. **J. P.**

Glavarjeva cesta v Komendi bo zaradi gradnje kanalizacije predvidoma do začetka maja zaprta za promet.

KRANJ

Ekar častni predsednik planinskega društva

Planinsko društvo Kranj, ki je tretje najštevilnejše planinsko društvo v Sloveniji, je s sklepom občnega zbora nekdanjemu predsedniku Francu Ekarju za 39 let uspešnega dela podelilo naziv častnega predsednika društva. Gorsko reševalna zveza Slovenija pa je na nedavni skupščini v Mariboru gorske reševalce z več kot štiridesetletnim »stažem« v GRS odlikovala s plaketo za življenjsko delo. Z Gorenjskega so jo prejeli Franc Ekar, Marjan Ručigaj in Zvone Korenčan (Kranj), Alojz Jerman (Kamnik), Roman Česnik, Boris Pervanja, Mihael Fenz in Alojz Novak (Jesenice) ter Boštjan Kostanjšek in Toni Smolej (Radovljica). **J. Ku.**

KAMNIK

Zaščitili čebele v Kamniški Bistrici

Kamniški svetniki so sprejeli odlok o zavarovanju območja plemenilne postaje čebel Josipa Verbiča v Kamniški Bistrici, za katero skrbijo člani Čebelarkega društva Kamnik. Gre za uradno najstarejšo plemenilno postajo v Sloveniji, v kateri že od leta 1932 vzrejajo in plemenijo matice kranjske sivke, s tem pa zagotavljajo pomembno ohranitev genetskega potenciala naših čebel. Omenjeni odlok na območju doline Kamniške Bistrice in Velike planine prepoveduje prevoze tujih čebeljih družin. **J. P.**

Znova o oskrbi z vodo

Preddvorski svetniki so se lotili prve obravnave dveh odlokov, povezanih z oskrbo z vodo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Gre za odlok o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe in za dopolnitev odloka o podeljevanju koncesij na tem področju. Odlok o tem, kako opravljati lokalno javno službo oskrbe s pitno vodo, so v občini Preddvor sprejeli že lani, potem pa je vlada izdala uredbno o oskrbi s pitno vodo, s katero je določila naloge v zvezi s tem in s katero morajo občine uskladiti svoje predpise.

Svetniki so o obeh predlaganih odlokih hitro odločili, ponovili pa že večkrat slišana vprašanja. **Miro Roblek** je želel vedeti, ali bo kdaj urejena odškodnina občinam za vodo, ki jo druge občine

jemljejo na njihovem območju, pri čimer se je skliceval na vodne vire v Bašlju, ki jih v 90 odstotkih koristijo v drugih občinah. **Dr. Boštjan Brezovnik** iz inštituta Lex Localis, ki za občino pripravlja tovrstne predpise, je povedal, da bo treba najprej urediti lastništvo vodovodov, nato pa tudi razmerja, povezana z dobavo vode drugim občinam, in višino omrežnine, ki bi jo namensko morale dobivati občine. Župan **Miran Zadnikar** je temu dodal, da še vedno ni narejena delitvena bilanca na področju komunalne infrastrukture in da na to vse skozi opozarja, češ naj se naredi cenitev in določijo merila, in sicer po »ključu«, ki upošteva uporabo vode po

občinah. **Danila Ekarja** je zanimalo, kako bo strukturirana javna služba oskrbe s pitno vodo in dobil odgovor, da sta predvideni dve obliki: javno podjetje (že sedaj na območju občine za oskrbo z vodo skrbi javno podjetje Komunala Kranj) in možnost podelitve koncesije, to pa na podlagi javnega razpisa. Odlok omogoča dvojno ureditev. Del občine Preddvor sedaj z vodo oskrbuje tamkajšnja vodovodna druga, a tudi z njo še niso urejena razmerja. V zvezi s spremembo odloka, ki predvideva podelitev koncesije za oskrbo s pitno vodo, je Brezovnik povedal, da bodo prevetrili že pripravljen elaborat o tem, preden bo razpisana koncesija.

PREDDVOR

Kodeksa ne potrebujejo

Skupnost občin Slovenije je občinam članicam v obravnavo (in podpis) ponudila kodeks ravnanja izvoljenih predstavnikov na lokalni ravni. Občinski svetniki v Preddvoru ga niso sprejeli preveč naklonjeno, češ da ga ne potrebujejo, saj so se že ob sprejetju nalag občinskega svetnika zavezali k etičnemu ravnanju. Poleg tega se jim tudi besedilo kodeksa ne zdi povsem dodelano. Tudi župan občine Preddvor **Miran Zadnikar** meni, da sedanjemu občinski svet takega dokumenta ne potrebuje, saj delajo pošteno, odgovorno in v prid občank in občanov. Na zadnji seji občinskega sveta so izpeljali tudi volitve predstavnikov v Razvojni svet gorenjske regije. Skupno listo kandidatov so zavrnilo z 8 glasovi proti, le trije svetniki so glasovali za. Ena od svetnic je ob tem dejala, da pogreša »ženske kvote«. **D. Ž.**

Belgijska klasika v Šenčurju

Letošnja, petnajsta Velika nagrada Šenčurja bo za razliko od prejšnjih let postregla s pravo cestno dirko, ki je uvrščena tudi v koledar mednarodnih dirk svetovne kolesarske zveze. V nedeljo bo na skoraj 164 kilometrov dolgi dirki nastopilo 168 kolesarjev iz 21 ekip iz osmih držav.

SIMON ŠUBIČ

Šenčur – Pozornost svetovne kolesarske javnosti bo v nedeljo usmerjena v sever Francije, kjer bo potekala ena največjih kolesarskih klasik Pariz–Roubaix. A slovenskim navdušencem kolesarskih užitkov ne bo treba iskati pred televizijskimi sprejemniki, saj bo isti dan potekala tudi mednarodna dirka za 15. Veliko nagrado Šenčurja, prva v nizu letošnjih največjih kolesarskih prireditev v Sloveniji, za katero organizatorji pravijo, da bo na posameznih odsekih zadržane trase zaradi ozkih cest in ostrih ovinkov spominjala na belgijske klasike. Letošnja Velika nagrada Šenčurja namreč za razliko od predhodnih štirinajstih ne bo izvedena kot kriterij, temveč kot prava cestna dirka, ki prvič sodi v kategorijo UCI mednarodnih dirk, kamor sta lani sodili le dirki Po Sloveniji in Zagreb–Ljubljana.

Letošnja VN Šenčurja tudi ne bo štel samo za slovenski pokal, temveč je dodatno uvrščena v avstrijski pokal Tschibo. »Kriteriji so za nas postali že rutinska zadeva, želja predsednika Kolesarskega društva Šenčur Bojana Udoviča pa je že dolgo bila, da organiziramo pravo

Letošnjo dirko za Veliko nagrado Šenčurja sta predstavila šenčurški župan in predsednik organizacijskega odbora Miro Kozelj (na sredi) in direktor dirke Tomaž Poljanec (desno), poleg njiju je športni novinar Dare Rupar.

kolesarsko dirko. Doslej smo imeli pri njeni organizaciji predvsem finančne zadržke, prejeta povabilo v avstrijsko kolesarsko ligo Tschibo, ki je v Evropi pridobila že precejšnjo prepoznavnost, pa nam je precej olajšalo in pocenilo organizacijo takšne dirke,« je na novinarski konferenci pojasnil **Tomaž Poljanec**, direktor VN Šenčurja, ki je bil marca izvoljen tudi v ožje vodstvo Evropske kolesarske zveze. Šenčurska dirka – začela se bo ob 12. uri, bo imela šest 27,3 kilometra dolgih krogov (skupaj 163,8 kilometra) s štartom in ciljem na Gasilski cesti, na njej pa bo nastopilo 21 ekip s 168 kolesarji. Poleg slovenskih Save, Radenske

in Adrie Mobil bo nastopilo tudi deset avstrijskih ter ekipe iz Hrvaške, Srbije, Slovaške, Češke, Madžarske in Latvije. »Prejeli smo sicer najmanj 40 prošenj za udeležbo, vendar so v končni izbor zaradi omejenih financ prišle le tiste ekipe, ki bodo k nam prišle na dan dirke,« je razložil Poljanec. Na dirki bodo med drugimi nastopili Avstrijec **Riccardo Zoidl**, lanski zmagovalec avstrijskega pokala in tudi zmagovalec letošnje uvodne dirke, dvakratni zmagovalec dirke Po Sloveniji **Jure Golčer**, evropski prvak **Jan Tratnik** in povratnik **Tadej Valjavec** v Savinem dresu. Kranjska Sava sicer v Šenčurju nima najvišjih pričakovanj, saj bo

nastopila zdesetkana zaradi nastopa treh mladih kolesarjev (Mikelj, Bitenc, Džamastagič) na dirki za pokal narodov, manjkal pa bo tudi poškodovani mladinski svetovni prvak **Matej Mohorič**, je razložil športni direktor **Matej Stare**. Podobne težave ima tudi Radenska, medtem ko bo Adria Mobil zagotovo lovila zmago, smo izvedeli. Dirka za VN Šenčurja bo potekala po skoraj vseh vaseh v občini Šenčur (razen Milj), zato bo v času dirke na nekaterih cestah oviran promet, na nekaterih pa bo veljala popolna zapora prometa med 12. in 16. uro (Gasilska cesta, Velesovo–Olšev, v Tupaličah, Šenčur–Voglje).

KRATKE NOVICE

KRANJ

V Kranj prihaja Olimpija

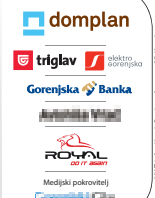
Kranjski nogometaši nimajo sreče, saj so jim zaradi slabega vremena že prestavili domači tekmi z Domžalami in Gorico. Slednjo bi morali odigrati v sredo, vendar so jo tako kot preostale tekme 25. kroga Prve Lige Telekom Slovenije znova prestavili, tako da bodo prvo domačo tekmo v spomladanskem delu odigrali šele v nedeljo proti ljubljanski Olimpiji. Tekma bo še posebej zanimiva, ker bo po končanem prvenstvu iz Triglava v Olimpijo prestopil drugi najboljši strellec državnega prvenstva z 11 zadetki Enes Đurković. »Đuka je pravi profesionalca in vem, da se bo še enkrat več poskusil dokazati prav na tekmi proti klubu, v katerega bo prestopil po končanem prvenstvu. Vsaj zame igra Olimpija najboljši nogomet. Njena igra temelji na odlični kombinatoriki, a gremo tudi na tej tekmi na zmago. Nekaj težav imamo s poškodbami, saj ne moremo računati na vratarja Pelka, branilca Zoliča in napadalca Krčića,« je napovedal pomočnik trenerja **Rajko Kondić**. **J. M.**

KRANJ

V soboto bo znan drugi finalist

V soboto bodo v Ljubljani, točneje v Zalogu, odigrali drugo polfinalno tekmo državnega članskega prvenstva med domačo Playboy Slavijo in Prosports.si Triglavom. Srečanje se bo začelo ob 19. uri. Prvo tekmo v Kranju so z 2 : 0 dobili hokejisti iz Zaloga. V finale, v katerem je že ljubljanska Tilia Olimpija, se bo uvrstilo moštvo, ki bo iztržilo boljši rezultat z dveh tekem. »2 : 0 v hokeju ni velika prednost. Če bomo odigrali tako, kot znamo, in če bodo naši strelci streljali bolj sproščeno, lahko presenetimo, v kar osebno tudi verjamem,« je pred sobotnim srečanjem povedal trener Kranjčanov **Edo Hafner**. **J. M.**

 NK Triglav : NK Olimpija Ljubljana
nedelja, 7. 4. 2013, ob 16.00, Športni center Kranj

Z GORENJSKIM GLASOM
DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA
OGLED TEKME!

Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in NK Olimpija Ljubljana, ki bo v nedeljo, 7. aprila, ob 16. uri na stadionu v Kranju.

NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 8 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 5 EVROV.

Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!

Pripravljen na novo sezono

Pred vrati je nova sezona državnega prvenstva v motokrosu. Lanski naslov med člani brani Aljoša Molnar z Jesenic.

SAMO LESJAK

Jesenice – Dvajsetletni gorenjski motokrosist **Aljoša Molnar** se s tem razgibanim športom ukvarja od svojega četrtega leta. Za uspehe mora vložiti mnogo truda, tako trenira trikrat na teden na motorju, vsak dan pa s telesno vadbo skrbi za kondicijsko pripravljenost. Najbližji prostor za trening ima na Brniku ter v Ljubljani, kar je sorazmerno daleč, pozimi pa se je zaradi ugodnejših vremenskih razmer pripravljaval v Italiji.

V dosedanji karieri je dosegel mnoge uspehe, tako je bil državni prvak v kategorijah do 85 ter 250 ccm³, v osmih dirkah po vsej Evropi pa je postal mladinski evropski podprvak do 250 ccm³. Poleg tega je tudi večkratni pokalni državni

Aljoša Molnar brani naslov državnega prvaka. / Foto: arhiv športnika

prvak, uspešno pa je nastopal tudi v avstrijskem državnem prvenstvu, kjer je končal kot tretji – udeležba na ostalih tekmovanjih mu je

preprečila še višjo uvrstitev, saj je bil v boju celo za prvo mesto.

Aljoša tekmuje za TRK Tajfun Šport iz Šentjurja pri

Celju, kjer trenira pod vodstvom izkušenega Romana Jelena. »Gre za zelo naporen šport, pri katerem so prisotne številne poškodbe, prav tako pa ni poceni. Stroške predstavljajo tako oprema in treningi, kot tudi vožnja na tekme in treninge, tako da je vsakršna pomoč sponzorjev dobrodošla,« pravi njegov prvi trener in mehanik oče Vojko, ki ga spremlja na vseh dirkah, ob strani pa mu stoji vsa družina. Z vožnjami navdušuje tudi njegov mlajši brat Andraž, ki gre po stopinjah Aljoše, ki sicer pridno študira na Strojni fakulteti v Ljubljani.

Nova pestra sezona se začne v začetku aprila. Za pet dirk v Sloveniji, devet dirk v Avstriji ter pokalne nastope se je Aljoša dobro pripravil, tako da se za ponovne vrhunške rezultate ni bati.

VELIKA NAGRADA ŠENČURJA
15th GRAND PRIX ŠENČUR

MEDNARODNA
KOLESARSKA DIRKA

Nedelja, 7. april 2013
ŠTART: 12:00h
CILJ: 16:00h
www.kd-sencur.net

Med prehitevanjem trčil v kolesarko

SIMON ŠUBIC

Osojnica - Včeraj zgodaj zjutraj se je v Osojnici pri Žireh zgodila huda prometna nesreča, v kateri je življenje izgubila 39-letna kolesarka iz Spodnje Idrije. Policisti so po ogledu kraja nesreče in zbranih obvestilih ugotovili, da je okoli 5.45 36-letni voznik osebnega avtomobila iz Žirov med vožnjo proti Spodnji Idriji nepravilno prehiteval drugo vozilo, saj vozišče iz nasprotne smeri ni bilo prosto v dolžini, ki

bi zadoščala za varno prehitevanje. Med prehitevanjem je namreč trčil v kolesarko, ki je pripeljala nasproti. Slednja ni uporabljala zaščitne čelade, pri padcu pa se je tako hudo ranila, da je na kraju umrla. Povzročitelj nesreče ni bil pod vplivom alkohola, so pojasnili policisti, ki so tako kolo kot osebni avtomobil zasegli. Zaradi preiskovanja posledic nesreče je bila cesta zaprta med 5.45 in 9.30. Na gorenjskih cestah je to četrta smrtna žrtev letos.

Foto: Polona M. Baldasrin

LESCE

Bežal in nizal prekrške

Radovljiški policisti so v sredo zvečer v Lescah zaradi kršitve prometnih pravil želeli ustaviti 31-letnega voznika osebnega avtomobila iz Kamnika, ki pa se na njihove znake ni oziral. Nasprotno, zapeljal je na avtocesto, da bi zbežal. Pri tem je seveda prehitro vozil. V Naklem je avtocesto zapustil, prekrški pa so se nadaljevali, med drugim je v vasi Naklo vozil najmanj enkrat hitreje, kot je dovoljeno, smernikov ni uporabljal, nepravilno je tudi prehiteval. Voznika – z njim sta se vozila tudi dva sopotnika – so policisti ustavili šele na Zlatem polju v Kranju. Vklenili so ga, odredili strokovni pregled zaradi suma vožnje pod vplivom mamil (vinjen ni bil), odvzeli so mu vozniško dovoljenje, o njegovem početju pa bodo obvestili državno tožilko. Kazen zagotovo ne bo majhna. **S. Š.**

KRANJ

Nasilen do partnerke

Kranjski policisti so v ponedeljek popoldne posredovali v stanovanju v okolici Kranja, kjer je bil 52-letni moški nasilen do svoje partnerke, ki ji je tudi grozil. Policisti so ugotovili, da gre za sum storitve kaznivega dejanja nasilja v družini, poleg tega so ugotovili, da ima storilec doma shranjeno vojaško avtomatsko puško, s katero sicer ni grozil partnerki, in nabojnike za to orožje. O ravnanju Kranjčana in svojih ugotovitvah so policisti obvestili državno tožilko in preiskovalnega sodnika, orožje pa so mu zasegli. Za nasilje v družini je predpisana kazen zapore do pet let. **S. Š.**

BEGUNJE

Poškodovani štirje delavci

V begunjskem Elanu se je v torek zgodila delovna nesreča, v kateri so se poškodovani štirje delavci, eden si je pri tem zlomil roko, trije pa so prejeli močne udarce. Vsem so ponudili ustrezno zdravstveno oskrbo in jih prepeljali na pregled v bolnišnico. Delovna nesreča se je zgodila v proizvodnji podjetja, kjer se je pri delu snel kalup in padel na štiri delavce. **S. Š.**

ZGORNJI BRNIK

Ponarejeni vozniški

Na mejnem prehodu na brniškem letališču so policisti pri 35-letnem državljanu Albanije, ki je z letalom pripotoval iz Tirane, našli ponarejeni vozniški dovoljenji, zato so ju zasegli. Ponaredka nista vsebovala zaščitnih elementov. **S. Š.**

Šlo je za povračilni ukrep

Rudolf Dovrtel, sedaj prokurist Dimnikarstva Dovrtel, ki od kranjske občine terjaja 1,8 milijona evrov odškodnine, pravi, da je bil odvzem dimnikarske koncesije v letu 2004 le povračilni ukrep tedanje kranjske oblasti. »Politika nikoli ne odpušča, so mi dejali,« je razlagal na kranjskem sodišču.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Medtem ko kranjski kriminalisti preiskujejo domnevne nezakonitosti v Dimnikarstvu Dovrtel (ovadili so jih za 124 kaznivih dejanj zaradi domnevne zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti), skuša kranjsko dimnikarsko podjetje na Okrožnem sodišču v Kranju od Mestne občine Kranj iztržiti dobrih 1,8 milijona evrov odškodnine, kolikor naj bi znašala gospodarska škoda zaradi nezakonite odpovedi koncesijske pogodbe v letu 2004. Ta teden je sodnik **Andrej Marinček** opravil novo obravnavo v tem gospodarskem sporu, na kateri je zaslišal prokurista podjetja **Rudolfa Dovrtela**. Ta je prepričan, da je bila prekinitvev koncesijske pogodbe v letu 2004 le povračilni ukrep tedanje kranjske oblasti, potem ko se je Dimnikarstvo Dovrtel uspešno uprlo nameri, da dimnikarsko dejavnost na Gorenjskem prevzame ljubljanski Energetski servis. »Dejali so mi: politika ne pozabi in nikoli ne odpušča. Vse boš dobil vrnjeno nazaj.«

Mediji pomagali v gonji zoper Dovrtela

V približno štiri ure dolgem pričanju, v katerem je podrobno odgovarjal tako na sodnikova vprašanja kot tudi na vprašanja pooblaščenega predstavnika Dimnikarstva Dovrtel **Tomaža Petroviča** in vodje splošne službe Mestne občine Kranj **Tatjane Hudobivnik**, je Rudolf Dovrtel podrobno predstavil svoj pogled na zaplet okoli dimnikarske koncesije. Že od leta

Tatjana Hudobivnik, pravnica kranjske občine, oporeka 1,8-milijonskemu zahtevku Dimnikarstva Dovrtel. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

1999 naprej naj bi tako ljubljanski Energetski servis skušal prevzeti dimnikarsko dejavnost v Kranju in posledično po vsej Gorenjski, v ta namen da je ustanovil tudi satelitsko podjetje Eco Team, ki je imelo sedež kar v vratarnici na Stritarjevi 5 v Kranju, objektu v lasti **Milana Podgorška**, tedanje desne roke kranjskega župana **Mohorja Bogataja**, je začel z obširno pripovedjo. Da skrajšamo: njegovo podjetje se je kasneje uspelo ubraniti pred ljubljanskimi vsiljivci in oktobra 2003 jim je občina kot edinemu ponudniku na javnem razpisu podelila koncesijo za izvajanje dimnikarske dejavnosti, že januarja 2004 pa ustanovila posebno komisijo, ki da je imela edino nalogo preveriti upravičenost višine cen dimnikarskih storitev. Dovrtel je še danes prepričan, da je bil to le povračilni ukrep kranjske oblasti zaradi njegovega zoperstavljanja nameram Energetskega servisa, ki je vrhunec dosegel z odpovedjo koncesijske pogodbe 3. junija 2004, ki pa je bila, tako je

Rudolf Dovrtel (levo) in odvetnik Tomaž Petrovič sta v torek na kranjsko sodišče zman prinesla tri nakupovalne vreče dodatne dokumentacije. / Foto: Simon Šubic

kasneje pravnomočno ugotovilo tudi sodišče, nezakonita. Mestna občina Kranj in tedanji (tudi sedanji) župan Mohor Bogataj sta po pripovedovanju Rudolfa Dovrtela v tistem času preko medijev neupravičeno ustvarila tudi izrazito negativno sliko o Dimnikarstvu Dovrtel, pri tem pa je Dovrtel na torkovem pričanju skoraj ves žolč zilil na Gorenjski glas in njegovo prilogo Kranjčanko.

Angažirali bodo dva izvedenca

Gospodarska škoda je tako po besedah Rudolfa Dovrtela začela nastajati še pred nezakonito izgubo koncesije, saj so občani začeli zavračati storitve njegovih dimnikarjev in to počno še danes. Od decembra 2004 do ponovne pridobitve koncesije v letu 2007 pa so dimnikarske storitve izvajali le pri tistih občanah, ki so jih za to zaprosili, večino poslov pa je izvedlo ljubljansko podjetje Sneedim. Letni promet je tako iz

približno 300 tisoč evrov padel na 3.500 do 36 tisoč evrov v letih od 2005 do 2007, je povedal.

Na zadnji obravnavi je sicer odvetnik Dimnikarstva Dovrtel Tomaž Petrovič želel dokazno gradivo dopolniti z velikim kupom dokumentacije in dokazil, ki pa jih sodnik Marinček ni želel sprejeti, ker da je imela tožena stranka v šestih letih od vložitve tožbe več kot dovolj časa, da predloži vse potrebne dokaze, nazadnje bi to lahko storili tudi na prvem naroku februarja letos. V nadaljevanju gospodarske pravde bodo zaslišali še nove priče, angažirali pa bodo tudi izvedenca dimnikarske in finančne stroke. Slednji naj bi podal realno oceno gospodarske škode, ki je dimnikarskemu podjetju nastala zaradi nezakonite izgube koncesije, saj menda v tožbenem znesku 1,8 milijona evrov sploh niso upoštevani niti stroški plač zaposlenih niti stroški opreme, avtomobilov ipd.

Več preiskav tudi na Gorenjskem

SIMON ŠUBIC

Kranj – Del od 42 hišnih preiskav, ki jih je 110 preiskovalcev Nacionalnega preiskovalnega urada in drugih kriminalistov v torek opravilo pri osumljencih golju-fij in pranja denarja, je potekal tudi na Gorenjskem – po neuradnih podatkih v Bohinj, Naklem in Stražišču pri Kranju. Nacionalni preiskovalni urad namreč že nekaj mesecev preiskuje domnevno hudodelsko združbo, ki ima na vesti več kaznivih dejanj s področja gospodarske

kriminalitete, s katerimi naj bi si po predvidevanjih policije pridobila kar 15 milijonov evrov. Hišne preiskave so sicer potekale tudi na Štajerskem, v Ljubljani in na Primorskem. Na območju Policijske uprave Maribor so štiri ljudi pridržali in jih privedli k preiskovalnemu sodniku.

V Nacionalnem preiskovalnem uradu so pojasnili, da naj bi hudodelska združba od 2005 naprej z lažnim prikazovanjem in prikrivanjem dejanskih okoliščin o varnih in donosnih

naložbah panamske družbe spravila v zмотo najmanj 36 oškodovancev in jih opeharili za skupaj najmanj 1,8 milijona evrov. Panamska družba naj bi se ukvarjala z različnimi naložbami v nepremičninski in podjetniški skladi, Forex posli, nakupi delnic in pri tem obljubljala letne donose do 39 odstotkov z možnostjo predčasnega izplačila glavnice in obresti ter donosa v obliki rente. Osumljeni vloženi denarnih sredstev niso investirali v skladu s sklenjenimi pogodbami, temveč so

denar porabili za druge namene, zato tudi vlagatelji vloženi denarnih sredstev in donosov niso prejeli. Policija domneva, da je vseh opeharjenih vlagateljev kar okoli osemsto, protipravna premoženjska korist združbe pa bi se tako lahko gibala kar okoli 15 milijonov evrov. Po poročanju časnika Večer naj bi preiskovali kriminalno združbo okoli lažnega investicijskega sklada Profit Club, za katerim sta stala ptujski podjetnik Mitja Petrič in njegova partnerka Urša Šprah.

POSLOVNI GLAS

Tudi mali podjetniki občutijo krizo

Kaj pokojninska reforma in reforma trga dela, slaba banka ali (ne)ustanovitev državnega holdinga pomeni za delo šivilje, čevljarja in urarja oziroma mikro podjetnikov? So nekoč cenjeni poklici preteklost ali s trajanjem in poglobljanjem gospodarske krize in manjše kupne moči vendarle pridobivajo na veljavi?

BOŠTJAN BOGATAJ

Kmalu po nastopu gospodarske krize je predstavnik trgovske hiše povedal, da so se prioritete spremenile: »Če smo pred krizo čakali, da se nam pokvari pralni stroj ali hladilnik in tako dobili razlog za nakup novega, se sedaj odločamo za popravila.« Tudi gumarji ugotavljajo, da vozniki enostavno ne kupijo novih pnevmatik, še več, spomladi niti k vulkanizerju ne zavijejo več in obdržijo zimске čez poletje.

Trgovci ugotavljajo, da smo kupci v zadnjih letih postali preudarni in previdnejši pri nakupih povsem osnovnih dobrin. Menda tudi za frizerja porabimo manj? »Enako je kot pred krizo,« ugotovitev ovrže Davorin Škrjanc iz Ekspres popravilnice čevljev v Kranju in razloži: »Danes kupci posegajo po cenejših čevljih s Kitajskega za do 20 evrov. Kdor kupi takšne čevlje, jih še popravljati ne moremo oziroma je popravilo predrago. Nekateri prodajalci ponujajo celo doživiljenjsko garancijo, kar pomeni, da popravilo sploh ni smotno.«

Ceneni izdelki uničujejo domače znanje

»Teško bi rekel, da imam zaradi krize več obiska v prodajnem servisu, saj morajo lastniki mehanske ure servisirati, če želijo, da so točne, lastniki elektronskih ur pa menjati baterije. V krizi ali brez nje. Sicer pa, kriza je v naši branži že odkar delam,« pove kranjski urar Matjaž Hlebec. Kljub vsemu opaža, da kupci niso več tako impulzivni pri nakupih, kot so bili pred krizo. Razstavljenе ure si večkrat ogledajo, tehtajo cene in premisljajo vsak nakup.

»Danes je konkurenca nekoliko večja, saj je več brezposelnih, marsikatera se odloči in zasluži kak evro na črno. Sicer pa mi nobeno tarnanje ne pomaga, delati je treba. Več kot včasih in za manj denarja,« pa pravi šivilja Vesna Vindišar. Škrjanc pravi, da bi ob nekoliko bolj zaprtih mejah in spoštovanju domače tradicije vsi bolje živeli: »Brez cenenih izdelkov s Kitajskega bi tudi naša ekonomija bolje funkcionirala. Prej smo poznali nekoliko dražje, a kvalitetne, usnjene čevlje. Splačalo se jih je popravljati. Danes kupci gledajo na cene, čeprav ti čevlji niti niso zdravi.«

Kupci so bolj preudarni, bolje pregledajo ponudbo in se šele nato odločijo za nakup. Ali izposojajo poročne obleke, pravi Vesna Vindišar: »Bodoče neveste bolj kot pred leti primerjajo ponudbo in obleke ter šele nato izberejo.« Ne ve, kaj bo čez leta, ko bodo tudi izdelki s Kitajskega dražji, pri nas pa šiviljskega znanja ne bo več.

Nič bolje zaradi krize

Čevljar, ki nadaljuje očetovo tradicijo popraviljanja čevljev, pravi, da se mora zelo potruditi, da pokrije mesečne stroške in še nekaj zasluži. »Obogatel ne bom nikoli,« pove sicer, vendar dela z veseljem in kvalitetno. Nekaj čevljarjev je po nastopu krize uradno že zaprlo vrata, pa vendar delajo doma, na črno, brez plačila davkov in brez najemnine za poslovne prostore. On vztraja, ker ve, da bo kriza počistila tudi s takšnimi, predvsem pa z vsemi, ki dela ne opravljajo kvalitetno. Spominja se, da je bilo v času, ko se je še kot najstnik učil pri očetu, v delavnici več mojstrov, danes bi pri njem dva le hodila po prstih drugega.

Matjaž Hlebec se pohvali s stoletno družinsko tradicijo: »Doma so pričakovali, da bom prevzel očetovo obrt, saj sem mu pomagal že kot šolar in pridobival izkušnje.« Spominja se, da je bilo v tistih časih več mehanskih ur, ki so jih nato začele izpodrivati elektronske (baterijske) quarz ure. Boljše ure, vsej tehnologiji in inovacijam navkljub, ostajajo mehanske ure.

Vesna Vindišar izposoja poročna in obhajilna oblačila, šiva oblačila po naročilu in opravlja šiviljska popravila. Že od malega je vedela, da bo šivilja. »Že kot deklica sem šivala oblekice za punčke. Že od malega sem navdušena in tudi danes ne bi za nič na svetu zamenjala poklica,« pove obrtnica, ki se je po opravljenih tekstilnih šoli v Kranju zaposlila v Gorenjskih oblačilih, po osmih letih in rojstvu prvega otroka pa ostala doma in odprla obrt.

Prihodnje leto bo praznovala deset let samostojne poti, takšno, kot je poslovanje danes, pa še ni bilo: »Kupci se odločajo za cenena oblačila, ki jih je treba popravljati. Zadnja leta opažam porast šiviljskih popravil, naročil oblačil po meri skoraj ni.«

Vesna Vindišar pravi, da so se mladi navadili na poceni oblačila s Kitajskega in kvalitete sploh ne prepoznajo: »Sama hitro opazim, kaj je kvalitetno in kaj ne, mladi pa ne. Vseeno jim je, koliko oblačil imajo v omari in koliko časa jih lahko nosijo.« Ne ve, kaj bo čez leta, ko bodo tudi izdelki s Kitajskega dražji, pri nas pa šiviljskega znanja ne bo več. Morda bodo šivilje in krojači znova bolj cenjeni, čeprav na to ne računa. / Foto: Gorazd Kavčič

»V razmerah, kakršne so danes, čez desetletje ali dve ne bo več popraviljav čevljev. Tudi zato, ker ne bi imeli kaj popravljati, saj se kvalitetnih čevljev ne proda dovolj,« razloži Davorin Škrjanc in na vprašanje, kaj bi morali urediti, da bi mu šlo bolje, našteje le težavo s parkiranjem v okolici njegove delavnice. Ko so za Globusom zaprli cesto za promet, je upadel tudi njegov promet. To je razumljivo, saj strankam lahko parkirna podvoji ceno popravila.

Urar Matjaž Hlebec opaža, da kupci varčujejo, in hkrati dodaja: »Ure so zelo specifičen izdelek, saj se lahko lastnik na njo naveže in je ne bo menjal tudi če ima gore denarja. Zato pa jo bo toliko bolj redno vzdrževal, saj mu predstavlja tudi določeno čustveno vrednost.« Varčevanje po drugi strani, dodaja, ni dobro za gospodarstvo, posledično niti za mikro podjetnike. Kljub težkim razmeram, ko si ne more privoščiti sodelavca in je v prodajnem servisu sam ves delovni čas, svojega poklica ne bi zamenjal za nič na svetu.

Eh, kakšne reforme?

In reforme, slaba banka, holding in drugo iz uvoda? »Sploh ne spremljam, me ne zanima. Treba je delati in služiti, sicer ne gre skozi mesec. Veste, ne popravljam samo čevljev, sprejeti moram tudi popravilo torbic, zašijem šotor in podobno,« pove Davorin Škrjanc. Vse to za le nekaj evrov. Zato mora biti strank in prometa veliko. A se ne pritožuje, pravi, da bo vedno zadovoljen, če bo le živel od svojega dela.

»Ja, delati bom že moral dlje, sicer pa name te reči ne vplivajo,« odgovori Matjaž Hlebec. Meni, da bi morala država malo in mikro gospodarstvo obravnavati drugače kot velika podjetja. Razloži, da mora popraviti veliko ur, zamenjati ogromno

baterij ali prodati več ur, da pokrije mesečne stroške: »O spremembah na bolje se pogovarjamo že 20 let. Pa jih ni. Nad politiko in njenimi odločitvami sem razočaran, boljšega stanja niti ne pričakujem,« še pove urar. Meni, da njegovega urarskega ceha v obliki in obsegu, kot je danes, kmalu ne bo več: »Obstale bodo urarne v velikih trgovskih centrih in nekaj urarjev za popravila.«

Na uvodno vprašanje Vesna Vindišar iz Studia Vesna v Kranju odgovarja, da dokler se ne bomo znebili strahu pred krizo, ne bo nič pomagalo: »Najprej denar namenimo hrani, šele nato za drugo, tudi oblačila. Sama od reform nimam nič, niti ne spremljam tovrstnega dogajanja, želim pa si, da bi iz javnosti izginila negativnost.«

VI SPRAŠUJETE,
ZAVAROVALNICA TRIGLAV ODGOVARJA

Andreja iz Kranja glede izpolnjevanja Evropskega poročila o prometni nesreči zanima, na kaj je potrebno biti pri tem še posebej pozoren?

Obrazec »Evropsko poročilo o prometni nesreči« je enoten obrazec, ki ga zavarovalnice po vsej Evropi izročijo svojim zavarovancem ob sklenitvi zavarovanja avtomobilske odgovornosti. Zaradi poenotene vsebine in oštevilčenih rubrik je to poročilo uporabno za različne vrste prometnih nesreč – tudi v primerih, ko sta udeleženca prometne nesreče iz različnih držav. Za zavarovalnico predstavlja Evropsko poročilo zelo pomemben vir informacij o udeležencih in o poteku prometne nesreče, zato bi glede izpolnitve Evropskega poročila poudarili tri pomembne stvari, na katere morate biti pozorni:

1. Udeleženca nesreče se morata pred začetkom izpolnjevanja tega poročila natančno dogovoriti – kdo bo izpolnil podatke pod rubriko »Vozilo A« in kdo pod rubriko »Vozilo B«, pri čemer ne velja nobeno pravilo v pomenu, da je vozilo A povzročitelj, vozilo B pa oškodovanec.
2. V Evropsko poročilo mora vsak od udeležencev nesreče vpisati vsak svoje podatke, in ne da podatke za oba udeleženca vpiše le eden od udeležencev. Natančno in čitljivo morajo biti izpolnjene vse možne rubrike, vključno s skico prometne nesreče.
3. Na koncu evropskega poročila je rubrika »Moje pripombe« – tu zelo priporočamo, da povzročitelj s svojim podpisom prizna krivdo, v smislu »Priznam krivdo«. Namreč, prav ta podatek kasneje v veliki meri vpliva na hitrejše reševanje škode.

Franci Drinovec
Vodja prodajne skupine

Bralce Gorenjskega glasa vabimo, da za zgoraj navedeno rubriko pošljete **vprašanja, povezana s sklepanjem zavarovanj, na naslov:** Gorenjski glas, d. o. o., Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali na e-naslov: info@g-glas.si, s pripisom, Za rubriko »Vi sprašujete, Zavarovalnica Triglav odgovarja«.

Kmetje naj ne odlašajo na zadnje dni kampanje

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Letošnja kampanja elektronskega vnosa zbirnih vlog za neposredna plačila se je začela 26. februarja in se bo končala 6. maja, v zamudnem roku, ki prinaša odbitke od plačila v višini enega odstotka za vsak delovni dan zamude, pa bo vlogo možno oddati še do 31. maja. Kmetje in drugi upravičenci do plačil lahko vlogo elektronsko izpolnijo sami preko sistema E-poslovanje ali jo izpolnijo in oddajo na lokacijah javne službe za kmetijsko svetovanje. Pred vnosom zbirne vloge naj dobro pregledajo Gerke (grafične enote rabe kmetijskega gospodarstva) in naj jih po potrebi vsaj en dan pred začetkom izpolnjevanja vloge na upravni enoti uskladijo z dejanskim stanjem v naravi. Odpravijo naj novogradnje, ceste in zaraščene površine, javijo spremembe dejanske rabe, odjavijo zemljišča, ki niso več v kmetijski rabi, ter

odpravijo vse preostale nepravilnosti.

Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so vlagatelji do vključno 2. aprila oddali 28.700 zbirnih vlog, kar predstavlja manj kot polovico predvidenega števila vlog. Agencija zato poziva vse, ki vloge še niso oddali, da to storijo čimprej. Če za izpolnjevanje zbirne vloge potrebujejo pomoč kmetijske svetovalne službe, naj se s svetovalci čimprej dogovorijo za termin elektronskega vnosa. Tudi v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj ugotavljajo, da se kmetje ne prijavljajo na vnašanje vlog tako, kot so načrtovali. Kmete zato pozivajo, da za to izkoristijo trenutne skorajda zimske vremenske razmere, ki niso primerne za delo v naravi. Maja bosta za vnašanje vlog na voljo le še dva delovna dneva, v zadnjih dneh kampanje pa preobremenjenost sistema lahko povzroči tudi težave z računalniško aplikacijo.

TRŽIČ

Upravljanje otežujejo tudi neživiljenjski predpisi

Člani agrarne skupnosti Tegošče so se prejšnji teden zbrali na rednem občnem zboru, na katerem so opozorili tudi na potrebo po sprejetju novega zakona o agrarnih skupnostih, predvsem pa na nekatere probleme, s katerimi se ubadajo pri upravljanju planin. Med takšne težave sodijo pridobivanje soglasij članstva za gradnje, neživiljenjski državni predpisi in strah pred ukinitvijo subvencij. Agrarna skupnost upravlja planino Tegošče, ki obsega 132 hektarjev, od tega 94 hektarjev pašnika, na katerem se med pašno sezono povprečno pase 95 govedi. **C. Z.**

Skoraj vsa doma pridelana žita tudi sami predelajo

Na Žulčevi kmetiji na Srednji Beli so opustili rejo govedi in se preusmerili v pridelovanje in predelovanje žit. Od lani tudi sami meljejo žita v novem mlinu na kamen. Iz doma pridelanih žit pripravljajo dvanajst vrst moke, zdroba in kaše.

CVETO ZAPLOTNIK

Srednja Bela – Kmetija Pr Žulc na Srednji Beli je bila nekdanj značilna govedorejska kmetija, na kateri so redili od petnajst do dvajset govedi – krave za mleko in bike za meso. Ko sta Tone in Anica gospodarske vaje ti pred enajstimi leti prepustila sinu Marjanu in njegovi ženi Mirandi, sta »tamla-da« dva ugotavljala, da ob službi ne bosta mogla nadaljevati živinorejske tradicije, a da bi obdelanost zemlje lahko zagotavljala s poljedelstvom. Takrat je padla odločitev – v letu 2002 so dali v klavnico zadnje govedo, travnike so preorali in spremenili v njive, mehanizacijo za košnjo in spravilo trave so prodali in začeli nabavljati poljedelske stroje za setev in žetev, za obdelavo tal ... Tako sta Marjan in Miranda začela preusmerjati nekdanj govedorejsko kmetijo v poljedelstvo, na kateri danes skupaj s starši obdelujeta devet hektarjev lastnih in najetih zemljišč, od tega je sedem hektarjev njiv. Na njivah pridelujeta pšenico, piro, rž, ajdo, koroza za zrnje, proso, že skoraj deset let tudi semensko ajdo avtohtone domače sorte darja za potrebe Semenarne, letos bosta tem poljščinam dodala še ječmen in oves.

Prodajajo doma in v trgovinah

»Prva leta smo žita prodajali okoliškim kmetom za krmljenje živine, a ker s tem ni bilo kaj prida zaslužka, smo začeli razmišljati, da bi vsaj del žita predelali doma. Že po ajdovi moki, ki nam jo je iz lastne ajde mlinar iz Predoselj, je bilo precej zanimanja, kupci pa so ob tem spraševali tudi po drugih mokah,« pove Marjan in doda, da so se pred tremi leti odločili tudi za predelavo žit. Takrat so dopolnilno dejavnost opravljali storitev s

Valjavčevi – Marjan in Miranda, hčerka Klara ter sinova Domen in Adam ob novem mlinu na kamen

kmetijsko mehanizacijo razširili še na predelavo žit, potem so posejali bolj raznovrstna žita ter nabavili mlin na kamen s presejalno napravo in stroj za luščenje pire. Lani so prvič sami mleli žita, le za pripravo ajdove in prosene kaše za zdaj še nimajo potrebne naprave in jim to naredijo drugi. Na kmetiji zdaj ponujajo iz doma pridelanih žit različne vrste moke, zdroba in kaše – ajdovo, pirino, koruzno, rženo in pšenično moko, polnovredni pšenični, pirin in koruzni zdrob, letos, ko bodo pridelali tudi ječmen in oves, bodo v ponudbi še ješprenj in ovseni kosmiči. In kakšne prodajne poti so ubrali? Odločili so se za neposredno trženje, to je za prodajo na domu, ob tem pa so njihovi »pridelki« tudi v vseh Domačih kotičkih živilskih trgovin Kmetijsko gozdarske zadruge Škofja Loka ter v zasebni prodajalni v Spodnjih Bitnjah. Med kupci prevladujejo domačini, vse več pa jih je tudi iz Kranja in okolice. »Največ povprašujejo po pšenični in ajdovi moki ter po proseni kaši, po tej še zlasti zato, ker

je domačo na trgovskih policah zelo težko dobiti. Najbolj pa jih zanima, ali je to, kar ponujamo, res domače, narejeno iz doma pridelanih žit,« pravi Marjan in doda, da si kupci v času rastne sezone lahko tudi sami ogledajo njive pšenice, ajde, prosa, lahko tudi vidijo način pridelave, kako se žita meljejo ... Žita pridelujejo na način, ki je okolju in ljudem čim bolj prijazen, za zatiranje plevelov ne uporabljajo fitofarmaceutskih sredstev, ampak česalo, s katerim »počešejo« njivo enkrat pred setvijo in potem še dvakrat ali trikrat v rastni dobi.

Žita so bolj slabo prezimila

»Pogoji za poljedelstvo pri nas niso tako dobri, kot so v Prekmurju, a letina in s tem količina pridelka je precej odvisna od vremena. Lani je bila letina povprečna, pri pridelovanju so nam »nagajali« tudi divji prašiči, ki očitno vedo, kaj je dobro, in so med koruznimi njivami na Srednji in Spodnji Beli izbrali prav naše, na katerih smo pridelovali koroza za

pripravo polente. Problemi so bili tudi s spravilom ajde, saj nas je konec oktobra že priganjal zgodnji sneg. Tudi letos kaže slabo, saj so žita v dolgi in mokri zimi bolj slabo prezimila,« pove Marjan in poudari, da je pri pridelavi in predelavi žit zelo pomembna tehnična opremljenost, ki jim omogoča, da niso odvisni od drugih in da lahko vse, kar je potrebno, naredijo v pravem času. To je tudi razlog, da so nabavili najnujnejšo mehanizacijo in uredili lastno sušilnico, v katero lahko takoj po žetvi dajo sušiti zrnje.

In kako naprej, vprašamo Marjana? »Prisluhnili bomo željam potrošnikov in ponudbo morda še razširili. Še naprej bomo opravljali storitve za druge. Imamo sejnalnico, kombajn, mlin na kamen, stroj za luščenje pire ... Dolgoročni razvoj bo odvisen tudi od odločitve otrok, ki jih trenutno najbolj zanima izdelava ovsenih kosmičev. Sinova Adam in Domen pravita, da bo to njun posel. Že sedaj pa z veseljem razložita, kaj vse se pri nas dobi.«

KRANJ

Zlato priznanje za Megušarjev jabolčni sok

V okviru priprav na razstavo Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju je bilo že tudi ocenjevanje sadnih sokov. Z Gorenjskega bo kot edini zlato priznanje prejel Matej Megušar iz Stare Loke za jabolčni sok, srebrno priznanje pa bodo dobili Mihael Kurnik z Olševka za jabolčni sok, Damjan Snedec iz Spodnje Besnice za ekološki jabolčni sok, Romana in Vinko Kimovec iz Bukovice pri Vodica za jabolčni sok, Janez Markuta iz Čadovelj za jabolčni sok in Janez Nograšek iz Tunjic za domači jabolčni sok. **C. Z.**

STARA FUŽINA

Dopolnilne dejavnosti na zavarovanih območjih

Kmetijska svetovalna služba in Društvo podeželskih žena in deklet v Bohinju vabita v sredo, 10. aprila, ob 15.30 v dvorano v Stari Fužini na predavanje o možnostih opravljanja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah na območju Triglavskega narodnega parka. Predavala bosta terenski svetovalec Dušan Jović in svetovalka za dopolnilne dejavnosti Ana Beden. Predavanje bo štelu tudi kot ena ura obveznega izobraževanja za kmetijsko okoljske ukrepe. **C. Z.**

BREZPLAČNA OBJAVA

SNIDEMO SE V ŠENČURJU!

ŠPORTNA DVORANA
ČETRTEK, 11. 4. 2013, OB 20. URI

Na humanitarnem koncertu
ZA LJUDI V STISKI

Za prijetno vzdušje bo poskrbela
priljubljena slovenska vokalna skupina

PERPETUUM JAZZILE

Prodajna mesta: Rdeči križ Kranj, Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič, Zavod za turizem Kranj, Gorenjski glas Kranj, kavarna Medeni vrt Senčur, trgovina Baumax Senčur, Lango bar Senčur, Turistično informativni center Preddvor, Kmetijska zadruga Cerklje in Turistično informativni center Cerklje.

Cena vstopnice: 20 EUR

Informacije: 04/20 18 670, 04/20 18 672, 041/36 44 76

Promet in cene upadle

Na Gorenjskem je na voljo štiristo novih, še nikoli vseljenih stanovanj. Povprečna lanska cena je znašala okoli 1750 evrov za kvadratni meter, v Kranju 2300 evrov. Te cene so letos že padle.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj, Ljubljana – Geodetska uprava RS v svojem letnem poročilu o slovenskem trgu nepremičnin za leto 2012 ugotavlja, da je gospodarstvo lani že drugič padlo v recesijo, brezposelnost narašča, domače povpraševanje pada. To pa se odraža tako na svetovnih kot tudi na našem nepremičninskem trgu.

»V Sloveniji se je lani nadaljeval in še nekoliko poglobil trend padanja cen nepremičnin, ki se je vzpostavil v letu 2011. Nepremičninski promet se je obdržal na ravni, da o ponovni krizi slovenskega nepremičninskega trga še ne moremo govoriti,« pojasnjujejo geodeti, ki jih vodi Aleš Seliškar. Lani je država uvedla dva nova davka na nepremičnine, ki bi lahko pospešila promet. Davki na dobiček zaradi namembnosti zemljišč večjega učinka na ponudbo zemljišč za gradnjo ni pustil. Davki na nepremičnine večje vrednosti, ki izključujejo obdavčenje poslovnih nepremičnin, torej tudi oddajo stanovanj, je morda prispeval k prijavi najemodalcev, na obseg ponudbe ali cene nepremičnin pa ni vplival.

Kljub zgoraj opisani zaostritvi gospodarskih razmer v Sloveniji je bilo lanske povpraševanje na stanovanjskem trgu razmeroma

Na Gorenjskem je prodajalcem lani še uspelo prodati hiše za okoli pol milijona evrov, stanovanja za veliko nižjo ceno.

veliko. Geodeti ugotavljajo, da predvsem po rabljenih stanovanjih, po novih pa majhno. Vzrok je tudi v tem, da si novo stanovanje lahko privoščijo vse manj Slovencev. Tisti, ki kupujejo, so danes bolj pozorni na kakovost gradnje in mikrolokacije stanovanj. Razlika med boljšimi in slabšimi stanovanji se zato vztrajno povečuje.

Zaradi upada prodaje se vztrajno niža tudi število novih projektov. Ponudba se bo v prihodnjih letih zato še krčila. Lani so investitorji pridobili gradbena dovoljenja za okoli 700 stanovanj, v letu 2007, ko je bila gradnja na vrhuncu, za kar 4900 stanovanjskih enot. V primerjavi z letom prej pa kaže, da se padanje gradnje umirja, geodeti menijo, da nižje niti ne gre. Zaloge neprodanih novih stanovanj se nekoliko

zmanjšujejo, kar pa ni posledica uspešne prodaje, ampak dejstva, da novih projektov ni. Lani naj bi v državi prodali okoli 850 novih stanovanj (tudi na račun odkupa državnega stanovanjskega sklada), trgu pa je bilo ponujenih 700 novih stanovanj. »V začetku leta je bilo na trgu manj kot tri tisoč novih stanovanjskih enot. Vsaj četrtina je ujeta v stečajnih postopkih, še vsaj dva tisoč je nedokončanih stanovanj v naslednjih projektih,« pojasnjujejo geodeti.

Promet z nepremičninami je sicer lani padel za tri odstotke v primerjavi z letom 2011 – število prodanih stanovanj je bilo manjše za dva odstotka, število prodanih hiš pa se je povečalo za desetino. Geodeti ocenjujejo, da so cene nepremičnin lani realno padle, pri stanovanjih

za devet, pri hišah za osem odstotkov. Na Gorenjskem se je na območju Bleda, Bohinja, Kranja, Radovljice in Škofje Loke povečal promet z družinskimi hišami, upadel je le v Trzinu in Žireh. Cene se bistveno niso spremenile. Najdražjo hišo so prodali v Bohinjski Bistrici za 520 tisoč evrov. Glede na velikost hiše pa so najdražjo prodali v Kranjski Gori – cena 460 tisoč evrov.

Promet s stanovanji na Gorenjskem je lani upadel za približno desetino, nekoliko so se znižale tudi cene. Povprečna cena rabljenega stanovanja v Kranju, Radovljici in Škofji Loki je 1750 evrov za kvadratni meter, na Jesenicah in Trzinu 1250 evrov, v Kranjski Gori 2450 evrov, na Bledu 2200 evrov in v Bohinjski Bistrici 1900 evrov za kvadratni meter. V regiji je okoli 400 neprodanih novih stanovanj, od tega jih je polovica v Kranju, kjer je povprečna ponudbena cena znašala okoli 2300 evrov za kvadratni meter.

Lani se je trgovanje z nepremičninami na Gorenjskem pri prometu z zemljišči za gradnjo stavb skoraj povsem ustavilo, promet s kmetijskimi in gozdničnimi zemljišči pa je bil bolj živahen. Povečan promet s kmetijskimi zemljišči je vplival tudi na opazen dvig njihovih cen.

Na dražbi prodali enajst stanovanj

BOŠTJAN BOGATAJ

Javno dražbo 88 stanovanj v Mali Jerebiki v Kranju, ki so ostala v stečajni masi po propadlem Gradbincu GIP, stečajna upraviteljica Nasta Korbun ocenjuje za dokaj uspešno: »Prodali smo enajst stanovanj in dve dodatni parkirni mesti. Končno se je zgodil premik.« Največja med ponujenimi stanovanji niso našla kupca, sicer pa so se kupci ogledi za vse druge velikosti, še največ pa odšteli za triobno stanovanje v vrednosti 150 tisoč evrov.

»Dražba je bila zelo obiskana, prišlo je tudi veliko radovednežev, enako je bilo prej z ogledi. Vsi kupci, ki so vplačali aro, so bili nato tudi edini ponudniki za posamezno stanovanje oziroma parkirno mesto. Prodali smo jih po izklicnih cenah,« o izkupičku pove stečajna upraviteljica. Tudi po dražbi, ki je bila pred mesecem, se vrstijo ogledi, potencialni kupci skoraj vsak dan pošiljajo ponudbe.

Nasta Korbun želi se od ločitvenega upnika

Nasta Korbun / Foto: Gorazd Kavčič

(Gorenska banka) in sodišča pridobiti dovoljenje za neposredno prodajo kupcem po likvidacijskih cenah. Pričakuje, da bi meseca maja že lahko začeli s tovrstno prodajo, potencialne kupce pa poziva, da pokličejo v pisarno Gradbinca GIP v stečaju in se najavijo za ogled stanovanj (ogledi so ob četrtkih).

Spomnimo, da je na voljo še 77 stanovanj. Za novo, še nikoli vseljeno enosobno stanovanje je treba odšteti okoli 65 tisoč evrov. Pripada mu parkirno mesto. Nekatere niso povsem dokončane, saj manjkajo parket in notranja vrata. Na voljo je tudi 17 dodatnih parkirnih mest.

Svet zavoda Osnovne šole prof. dr. Josipa Plemļa Bled, Seliška cesta 3, 4260 Bled

Na podlagi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Ur. l. RS, št. 16/07 – UPB5, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12 – ZUJF in 57/12-ZP-CP-2D) razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat/-ka mora za imenovanje na funkcijo ravnatelj/ravnateljice izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Ur. l. RS, št. 16/07 – UPB5, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12 – ZUJF in 57/12-ZP-CP-2D).

Kandidati/-ke morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Izbrani/-a kandidat/-ka bo imenovan/-a za dobo 5 let.

Predvideni začetek dela bo dne 10. septembra 2013.

Kandidati/-ke pošljejo pisno prijavo z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev oziroma overovljene fotokopije dokazil o:

- izobrazbi
- nazivu
- opravljenem strokovnem izpitu
- opravljenem ravnateljskem izpitu
- delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju
- potrdilo o nekaznovanosti zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev, ki ne sme biti starejše od 30 dni od dneva objave razpisa
- potrdilo o nekaznovanosti zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, ki ne sme biti starejše od 30 dni od dneva razpisa
- izjavo kandidata/-ke, da pri katerem koli drugem sodišču – zunaj kraja prebivališča – zoper kandidata/-ko ni uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost

Priložiti je potrebno tudi:

- program vodenja zavoda
- opis dosedanjih delovnih izkušenj s kratkim življenjepisom

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v zaprti ovojnici v roku 8 dni po objavi razpisa na naslov: »Svet zavoda Osnovne šole prof. dr. Josipa Plemļa Bled, Seliška cesta 3, 4260 Bled, s pripisom PRIJAVA NA RAZPIS ZA RAVNATELJA.«

Kandidati/-ke bodo prejeli/-e pisno obvestilo o izboru oz. imenovanju v zakonitem roku.

Za manj kot evro ni treba ugovarjati

Če je razlika med informativnim izračunom dohodnine in zneski iz obvestil izplačevalcev dohodkov manjša od enega evra, izračunu ni treba ugovarjati.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Davčna uprava (Durs) je v torek na naslove davčnih zavezancev odposlala 509.916 informativnih izračunov dohodnine za leto 2012. Tako kot prejšnja leta tudi tokrat v prvem svežnju ni izračunov za zavezance, ki so uveljavljali olajšave za vzdrževane družinske člane ali so lani imeli katastrski dohodek ali dohodek iz oddajanja premoženja v najem fizičnim osebam. Zavezanci, ki so prejeli informativne izračune v prvi pošiljki, naj jih zdaj natančno pregledajo, še posebej naj bodo pozorni na to, ali so vključeni vsi obdavčljivi dohodki in ali se njihovi podatki ujemajo s podatki, ki so jih prejeli od izplačevalcev dohodkov. Če se

Davčna uprava bo naslednji svežnji informativnih izračunov dohodnine za lani poslala zavezancem 31. maja.

zavezanec z izračunom strinja, mu ni treba storiti ničesar in izračun bo v tridesetih dneh od oddaje pošiljke na pošto (2. aprila) samodejno postal dohodninski odločba. Če pa zavezanec ugotovi, da podatki v informativnem izračunu niso pravilni in da je davčna obveznost odmerjena previsoko ali prenizko, mora v tridesetih dneh od oddaje izračuna na pošto, to je do 3. maja, podati ugovor na obrazcu, ki ga je možno dobiti v vseh davčnih uradih oz. izpostavah ali ga natisniti

s spletne strani Dursa. V primeru, da ne poda ugovora, pa bi ga moral, stori davčni prekršek, za katerega je zagrožena globa od 400 do 1.200 evrov. In kaj če razlika med informativnim izračunom in zneski, ki so jih navedli izplačevalci dohodkov, znaša le nekaj centov? V davčni upravi pojasnjujejo,

Če davčna uprava od izplačevalcev ni prejela podatkov o izplačanih dohodkih, tudi ne more pripraviti informativnega izračuna. V tem primeru mora zavezanec sam vložiti napoved, za to pa ima čas od 15. junija do 31. julija.

da zavezancem ni treba ugovarjati, če ta razlika ne presega enega evra. Pri večini zavezancev razlika zaradi zaokroževanja zneskov znaša nekaj centov, le pri tistih, ki so imeli lani večje število različnih izplačevalcev, je lahko večja (do enega evra).

Zavezanci bodo razliko med odmerjeno in plačano dohodnino morali plačati najkasneje 3. junija, preveč plačano dohodnino pa bodo prejeli na svoj račun 31. maja. V prvem svežnju je dobrih 43 odstotkov informativnih izračunov z doplačilom dohodnine, skoraj polovica z vračilom, nekaj manj kot sedem odstotkov pa brez doplačila ali vračila. Skupni znesek vračila dohodnine bo za dobrih 20 milijonov evrov večji od doplačila.

Beton za kvalitetno gradnjo

Investitorji, ki prisegajo na kvaliteto, naročajo beton pri Marolt Betonu.

BOŠTJAN BOGATAJ

Mirko Marolt, ustanovitelj podjetja Marolt Beton, se je z dejavnostjo proizvodnje, dostave betona začel ukvarjati leta 1994, tako bo prihodnje leto praznoval 20-letnico. Podjetje Marolt Beton danes proizvaja, dostavlja, strojno vgrajuje in utrjuje beton s kar treh lastnih betonarn, ki so locirane v Ljubljani in okolici. Imajo bogat strojni park z 22 tovornimi vozili in so prisotni tudi na Gorenjskem.

»Naše podjetje pripravi beton in ga po želji naročnika dostavi, strojno vgradi prek betonskega mešalca in štirih vozil s črpalko, če je potrebno s pomočjo vibracijskega stroja tudi utrdi. Smo med večjimi betonarnami v Sloveniji, s kvalitetnim materialom in lastnimi vlačilci in tovornjaki za večje in manjše količine,« pove direktor Mirko

Marolt. Dodaja, da lahko tako kot večina betonarn ponudijo prevoz velikih količin, hkrati pa so edini, ki ponujajo tudi prevoz na težje dostopne terene z manjšimi vozili, v lasti imajo dvoosni betonski mešalec in dvoosno betonsko črpalko.

V gospodarsko občutljivih časih, ki zobe še posebej močno kažejo v gradbeništvu, investitorji veliko pozornosti namenjajo ceni materiala. Tudi betona. Marolt opozarja na pomen kvalitete: »V zadnjih letih je zraslo veliko betonarn, ki prisegajo zgolj na nizko ceno, kvaliteta pa ni pomembna. Mi uporabljamo čiste agregate (pesek), zgolj specialne cemente, vsi naši izdelki so zato kvalitetni in certificirani.« Nove betonarne so brez tradicije, brez nujne odgovornosti do kupcev in okolja, mnoge tudi tik pred zaprtjem.

Marolt beton storitve nudi v osrednji Sloveniji in v širši okolici Ljubljane (do okoli 50 kilometrov iz prestolnice, torej tudi v večjem delu Gorenjske), med naročniki pa so tako velika gradbena podjetja kot manjši zidarji in zasebni investitorji v družinske hiše. Povedano drugače, Marolt na gradbišče pripelje od nekaj kubičnih metrov do več tisoč kubičnih metrov betona. Na vprašanje, kdaj graditi, Mirko Marolt odgovarja, da je mrtva sezona mimo, čas za začetek gradnje je že tu.

Marolt Beton ima v lasti tudi 41-metrске črpalke.

19 let **Marolt** **19 let**
Beton

Marolt Beton d.o.o. Sinja Gorica 13, 1360 Vrhnika
INFORMACIJE: 041 619 865
BREZPLAČNI OGLEDI!
Prodaja, prevoz in črpanje betona

- Brezplačne strojne ogledne hiše
- Beton dostavljen tudi na težje dostopne terene

BETON BREZ PEPELA UGODNE CENE!!!

©B naročilu betona s prevozom in črpanjem, nudimo betonski vibrator brezplačno!
DELOVNI ČAS: Pon - Sob, od 8.00 do 18.00
email: mirko@maroltbeton.si www.maroltbeton.si tel: 01 750 27 27 fax: 01 750 27 26 naročilo: 051 619 865

PROJEKTIRANJE, IZDELAVA LESENIH HIŠ IN PRODAJA

Projektirni in izvedbeni inženiring

<http://www.kosuta.at/skupnost/>

Izdelava tipskih in individualiziranih lesenih hiš in drugih objektov iz lesa

<http://www.holzbaugasser.at/si>

Projektiranje objektov in notranje opreme, prodaja lesenih hiš

proArhins, arhitekurno projektiranje in gradbeni inženiring
ing. Miha I. Primožič s.p.
Prušnikova ulica 2, 1210 Ljubljana Šentvid
tel: 059/015-585, mob. tel: 040/542-308
<http://www.proarhins.si>
e-naslov: arhitektura@proarhins.si

Tradicionalne lesene hiše

Arhitekurno-projektivni biro proArhins je v sodelovanju z Interesno skupnostjo Selskih kmetov ISSK in avstrijskim podjetjem Holzbau Gasser GmbH pripravil projekt sodobne, a tradicionalne hiše Karavank.

BOŠTJAN BOGATAJ

Arhitekurno-projektivni biro z gradbenim inženirirngom spada med naslednike Stavbenikovega Ljubljanskega biroja.

Direktor podjetja Miha Ignac Primožič pravi, da je dro projektantske ekipe izhaja iz Mihevčeve arhitekturne šole. Pred približno dvajsetimi leti je bila izdelana študija in izdana knjiga Kmečke hiše v Karavankah, ki sta jo napisala dr. Tone Cevc in Ignac Primožič, u.d.i.a.

Na podlagi teh študij so razvili aplikativno karavansko hišo in jo skupaj z ISSK – zanj Nanti Olip, prijavili na natečaju FUTURE IDEAS KARAWANKS, kjer so bili za opravljeno delo nagrajeni.

Hiša je zasnovana modularno v modulu dunajskega čevlja (31,6 cm) in ima v izvorniku, ki je bil delan za dvojezično območje Koroške, prepoznaven slovenski tloris s podolžno vežo.

S sodobno fleksibilno fasado, ki je mnogoobrazna zaradi premičnih panelov,

Lesena, energetska sodobna in varčna hiša proArhins

govori jezik časa, v katerem nastaja.

Poleg omenjenega je hiša instalacijsko, energetska sodobna in varčna. Za unificirano izdelavo imajo hiše enake gabarite, tlorisi pa se obdelujejo po željah posameznih investitorjev.

Ponujene lesene hiše so grajene iz domačega karavanskega lesa, ki je sekan in obdelan na podlagi tradicionalnih vedenj in znanj, tako da je maksimalno odporen in trajen. Na vprašanje, ali smo Gorenjci pripravljeni na

lesene hiše, Miha I. Primožič odgovorja, da se jih nekoliko bojimo. Tradicija gradnje lesenih stavb je bila pri nas žal prekinjena, utrdilo se je prepričanje o netrajnosti, požarni ogroženosti in podobnem.

Vse to se lahko ovreže, saj poznamo lesene hiše iz prejšnjih stoletij, ki so trajne pa tudi požarno varne.

Predstavljena hiša ima vse in še več. Je za ceno stanovanja preprosto DOM, ki ga živimo. In zato je smiselno graditi in imeti karavansko leseno hišo.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Maistrova dediščina na enem mestu

Kamničani v spomin na svojega rojaka, generala Rudolfa Maistra praznujejo občinski praznik, kot prvi v Sloveniji so mu postavili spomenik, po njem so poimenovali srednješolski center, ulico in most, tik pred odprtjem pa je tudi spominska soba, ki bo oživila njegovo rojstno hišo.

JASNA PALADIN

Malo je slovenskih mest, ki bi svojim znanim rojakom izkazovali toliko časti, kot to počno v Kamniku.

Na slovenskega generala, ki je z odločnim vojaškim posredovanjem za severno mejo spremenil tok slovenske zgodovine, so ponosni že vrsto desetletij. Ob njegovi petdesetletnici leta 1924 so mu podelili naziv častnega meščana, pet let kasneje je bila po njem poimenovana najstarejša in najpomembnejša kamniška ulica, ob šestdesetem rojstnem dnevu pa so mu člani mestnega sveta poslali veliko čestitko s podpisi vseh svetnikov, na kar se je Maister odzval s pismom in zahvalo »Bog živi moje kamniške sobočane!« In to kljub temu, da je v Kamniku preživel le prvih šest let svojega življenja. Leta 1938 so na njegovi rojstni hiši na Šutni postavili spominsko ploščo, leta 1970 pa na Trgu talcev prvi Maistrov kip v Sloveniji. A Maistrova zgodba v Kamniku bo zares celostna postala šele te dni, ko bo Občina Kamnik v sodelovanju z Medobčinskim muzejem Kamnik v njegovi prenovljeni rojstni hiši uredila težko pričakovano spominsko sobo.

Občina Kamnik se je lani z Župnijo Kamnik uspešno dogovorila za lastništvo

šestdesetih kvadratnih metrov pritličja v delu Maistrove hiše, katere zunanost je bila pred leti že prenovljena, kjer bo predstavljeno Maistrovo življenje, vojaška vloga, povezava s Kamnikom in vpliv, ki ga ima še danes. Maistrova hiša je bila v preteklem stoletju naseljena z različnimi stanovci, v pritličju je bila tudi drogerija, a vsi prostori so bili več kot deset let prazni. »Obnove notranjosti smo se lani lotili v sodelovanju z zavodom za varstvo kulturne dediščine, pričakalo pa nas je zelo veliko dela. Ob odstranitvi sekundarnih stropov in sten smo naleteli na lesno gobo, odstraniti smo morali stare kopalnice, odkrite pa so bile tudi poslikave iz 19. stoletja, ki so v delu vidne tudi po obnovi,« je pomembno delo, ki se ga lotevajo ob finančni pomoči Občine Kamnik, opisala direktorica Medobčinskega muzeja Kamnik, tudi avtorica stalne postavitve mag. Zora Torkar. Ureditev spominske sobe se je zaradi zelo omejene površine, a velike Maistrove zgodbe izkazala za zelo velik izziv.

V prvem sklopu razstave bo na ogled gradivo iz 80. let 19. stoletja, ko je Maister s svojo družino živel v Kamniku. »Predmetov o Rudolfu Maistru skorajda ni. Ohranjeni so le trije – njegova vojaška kapa, ki je del avstro-ogrsko

uniforme iz leta 1918, meč iz istega leta in zastava Maribora iz preloma 1918/19. Te predmete si bomo sposodili od Pokrajinskega muzeja Maribor in tudi sicer smo gradivo zbrali pri različnih strokovnih institucijah po Sloveniji. Nekaj osebnega gradiva hrani tudi njegov vnuk Borut. V rojstni hiši njegovih predmetov ni bilo več, naš muzej pa tudi hrani le nekaj dokumentov. Kljub temu bomo Maistra prikazali na celosten način – njegovo povezavo s Kamnikom, njegovo vojaško vlogo na Štajerskem in Koroškem, njegovo ljubezen do knjig – bil je lastnik okoli 2000 enot obsežne zelo dragocene knjižnice, do poezije – izdal je dve pesniški

zbirki, in do likovne umetnosti. Predstavili bomo njegove borbe, njegove številne upodobitve, filmsko gradivo o njem, predmete, kot so spominske medalje in značke Maister ni bil le general, ampak tudi kulturnik. Njegov vnuk denimo hrani spominsko knjigo s podpisi več kot dvajsetih kulturnikov tedanjega časa, tudi Ivana Cankarja, Ivana Hribarja, »našetej Torkarjeva.

Maistrova rojstna hiša bo predvsem šolskim skupinam, pa tudi vsem drugim obiskovalcem vrata odprla predvidoma do maja, slavnostno odprtje pa bo konec novembra, ko bo Kamnik gostil državno proslavo ob dnevu Rudolfa Maistra.

Stalno razstavo v Maistrovi rojstni hiši na Šutni pripravlja direktorica Medobčinskega muzeja Kamnik mag. Zora Torkar. / Foto: Jasna Paladin

Odkritje spominske plošče na Maistrovi rojstni hiši leta 1938, ob praznovanju 20-letnice Jugoslavije

Maistrova rojstna hiša je vrsto let samevala, po prenovi zunanosti pred desetimi leti pa bo zdaj oživila tudi njena notranost. / Foto: Jasna Paladin

Od petka do petka

Nove črne gradnje, novi guverner Banke Slovenije, novi minister ... **Stran 14**

Zanimivosti

Malči Polda ureja zapuščino svojega moža, smučarske legende Janeza Polda. **Stran 15**

Pogovor

Nada Banič iz Kranja živi v Kanadi. Odhod je bil avantura, začetek kalvarija. **Stran 16**

Od petka do petka

Tudi pisatelj Boris Pahor je zaradi izključitve Janeza Janše izstopil iz Slovenskega centra PEN.

Vitoslav Türk je naslednji v vrsti črnograditeljev. / Foto: T. K. (arhiv)

Samo Omerzel je novi minister za infrastrukturo in prostor.

Odkrili novo črno gradnjo

Črnograditeljskim aferam v Sloveniji ni videti konca: komaj se je zaradi črne gradnje poslovil nekdanji minister Igor Maher, že je medijski prostor zapolnila zgodba o domnevni črni gradnji Vitoslava Türka, prvega moža Elesa.

SIMON ŠUBIC

Izstopi zaradi Janševe izključitve iz PEN

Potem ko so v Slovenskem centru PEN iz svojih vrst izključili nekdanjega premierja **Janeza Janšo**, se v teh dneh vrstijo izstopi iz centra. Najprej sta odstopila **Tone Kuntner** in **Alenka Puhar**, potem so jima sledili še drugi: **Andrej Capuder**, ljubljanski nadškof metropolit **Anton Stres**, **Dimitrij Rupel** (ki pa resnici na ljubo že vrsto let PEN ni plačeval članarine), **Jože Snoj**, **Boris Pahor** in **Feri Lainšček**, izstop pa je napovedal tudi **Drago Jančar**, ki je Janšo leta 1988 tudi predlagal za člana centra. Upravni odbor je sicer obrazložil, da so Janšo izključili zaradi več javnih izjav, ki so bile v nasprotju s Temeljno listino Mednarodnega PEN, med drugim so jih zmotile njegove izjave o izbrisanih in o udbovcih v vodstvu slovenskega PEN. Nasprotniki Janševe izključitve med drugim navajajo, da gre pri izključitvi za omejevanje svobode govora in da so očitki zoper Janšo nekonkretni. Boris Pahor je tako povedal, da PEN zapušča, ker meni, da ta ne sme slediti politiki, Dimitrij Rupel pa na primer meni, da je omenjena poteza »velik madež za slovensko pisateljsko skupnost in za slovensko kulturo«. Podpredsednik Slovenskega

PEN **Tone Peršak** obžaluje odločitve kolegov za izstop iz centra in da so ti izključitev Janše razumeli kot politično dejanje, ker da ni: »Izključili smo ga zaradi njegovih stališč in izjav v zvezi s svobodo medijev, svobodo izražanja, svobodo političnega izražanja v zvezi s protestniki.« Janez Janša sicer ob tem sprušuje, ali ni temeljno poslanstvo PEN, da brani svobodo izražanja. »Tu pa pravite, da me izključujete ravno zaradi mojih izjav, ki pa jih za povrh še nikjer ne navedete. Na kaj naj se torej pritožim?«

Mediji poročajo o novi črni gradnji

Zadnji teden je bila slovenski javnosti predstavljena nova črnograditeljska afeta, njen glavni akter pa naj bi bil začasni direktor Elektra Slovenije, brat nekdanjega predsednika republike **Danila Türka** in vidni član SDS **Vitoslav Türk**. O črni gradnji na kmetijskem zemljišču v Seči je prva poročala TV Slovenija. Šlo naj bi za dve črni gradnji – 380 kvadratnih metrov velika vila v lasti podjetja Virtus, ki je v lasti njegovih sinov, in hiša zakoncev Vitoslava in Metke

Türk. Po navedbah televizije je na zemljišču nekdanji stal steklenjak, kasneje pa je prejšnja lastnica zaprosila za gradnjo sušilnice sadja. Na upravni enoti Piran so zato leta 2002 izdali gradbeno dovoljenje za gospodarski objekt, na inšpektoratu za promet, energetiko in prostor pa sedaj ugotavljajo, da obstoječa gradnja močno presega gradbeno dovoljenje, zato bo gradbeni inšpektor v ugotovitvenem postopku ugotavljal nelegalnost gradnje. Vitoslav Türk je sicer odgovoril, da ni lastnik nobenega objekta na omenjeni lokaciji in da so vsi objekti v lasti družbe Virtus, kasneje pa so mediji razkrijali, da je prvi mož Elesa vsaj aktivno sodeloval pri nastajanju projektov in opremljanju za hišo.

Nacionalni mediji so izbrskali še eno podrobnost: vrednost obeh objektov z zemljiščem vred po oceni geodetske uprave znaša le nekaj tisoč evrov. Kot so kasneje pojasnili na Geodetski upravi, omenjene nepremičnine sploh niso bile zajete v popisu nepremičnin, zato so že pozvali lastnike, naj pravilno evidentirajo nepremičnine. Po besedah vodje Gursa **Aleša Seliškarja** popisovalec med popisom ni našel lastnikov, ti pa sami podatkov niso posredovali. Gurs je menda tudi ugotovil, da si je lastnik sam določil hišno številko, česar ne bi smel.

Zaradi razkritja črne gradnje pa so se pojavile tudi težave pri načrtovanem imenovanju Vitoslava Türka za direktorja Elesa s polnim mandatom. O tem bi moral nadzorni svet Elesa odločiti že ta teden, vendar so odločanje preložili na prihodnji teden.

Nova minister in guverner Banke Slovenije

Ta teden je slovenska vlada po ekspresnem odstopu **Igorja Maherja** dobila novega ministra za infrastrukturo in prostor. Državni zbor je na izpraznjeno mesto imenoval 39-letnega **Sama Omerzela**, ki je napovedal, da bo trdo delal in sprejemal preudarne odločitve, med ključnimi področji svojega dela pa je izpostavil energetiko, infrastrukturne projekte, privabljanje vlagateljev in umeščanje v prostor. Državni poslanci so s 77 glasovi za in sedmimi proti podprli tudi predlog predsednika republike **Boruta Pahorja**, da **Boštjana Jazbeca** imenujejo za novega guvernerja Banke Slovenije. Funkcijo bo prevzel julija, ko se izteče mandat sedanjemu guvernerju Banke Slovenije **Marku Kranjcu**.

Državni zbor je soglasno podprl tudi ratifikacijo pristopne pogodbe Hrvaške z EU, s čimer je Slovenija 23. država članica Evropske unije, ki je to storila.

GRS

STANE BOŠTJANČIČ, SD

moj pogled

Tri črke, ki bralcu ne pomenijo kaj dosti. Drugače pa se naslov nanaša na leseno kočjo, zgrajeno s prostovoljnimi delom članov Gorskke reševalne službe iz Kranja. Objekt stoji na višini več kot tisoč metrov, kar pomeni, da je tako blizu zvezdam in bogu, tako da je greh le še teoretični pojem.

Ob večerih in za smučanje neprimernih dneh je bila v koči zbrana družina različnih poklicev, znanj in zlasti različnih političnih mnenj. Kar je še posebej zanimivo, večina teh ljudi sploh ni bila članov takratne zveze komunistov, tako da lahko rečem, da je šlo dejansko za pluralizem mnenj, izhajajočih iz vsakodnevnih težav in

življenjskih izkušenj vsakega posameznika. Ravno zaradi tega smo dostikrat ugotavljali, da zveza komunistov ni edina zveličana resnica, aktualni politični funkcionarji pa njeni preroki. Šlo je preprosto za medčloveško komunikacijo brez nepopustljivih stališč, ki so danes sestavni del strankarske politike. Takrat ni šlo za stranke, pač pa za ljudi, ki smo izmenjavali poglede tako na dogajanje v Kranju kot o takratni politiki v Sloveniji in Jugoslaviji. Ti pogledi so bili včasih tako kritični, ne pa zlonamerni, da je znani Kranjčan Cene Kranjc dejal, če bi kočja imela ušesa, ki bi bila napepljana do »tpravih«, bi bil že marsikdo v zaporu zaradi

sovražne propagande. Kako sem sam padel v to družbo, sem nekako pozabil. Vem pa, da sem več kot dvajset let hodil v to kočjo in pomagal v okviru svojega znanja k vzdušju v njej in tudi drugače.

Ko se sedaj srečujem s temi ljudmi, sem jih vesel in glede na leta, v katerih smo, imajo spomini na naš Krvačec še posebno težo. Ne morem pa tega trditi za kup ljudi, s katerimi sem sodeloval v raznih družbenopolitičnih organizacijah prejšnjega sistema. Ko jih gledam in poslušam danes, kako se delimo na vaše in naše, bolj mi je jasno, da bi bil »krvaški duh« tista prava oblika sodelovanja med ljudmi.

Da je prišlo do takšnih delitev, ni naključje. Ne glede na barvo vlade so »naši« uživali materialne koristi, druge pa je bilo treba zatolči, saj ima korito le tak volumen in nič večjega. Kam pa pridemo, če bi naši in vaši istočasno žrli pri istem koritu, katerega so napolnili ljudje, ki so celo življenje delali po svojih najboljših močeh, danes pa dokaj nekritično volijo koritarje misleč, da so le ti v resnici takšni, kot se jim predstavljajo v predvolilnem času. In kje je rešitev? Osebnost je ne vidim, dokler bo vsakokratna vlada vpila, da je treba zmanjšati družbeno režijo – zraven pa ob odhodu množično zaposlujejo »naše«, dokler kot črne gradnje podiramo

kurnike, medtem ko vile raznih Türkov, Černačev, Janšev, Jakličev stojijo in bodo še stale, dokler se DeSUS obnaša, kot da je last Erjavca, tako da lahko izsiljuje svet stranke, dokler se PS ne bo za vedno odrekla Jankoviću in dokler se razne slovenske vstaje ne bodo spremenile v resno politično moč, bo ostalo, kot je. Brezizhodno, s posledicami, ki se jih še pre malo zavedamo. Premalo je »Krvavcev« v tej državi, da bi se spremenila družbena klima. Kljub temu da predsednica vlade, kar je sicer v skladu z velikonočnimi prazniki, obljublja čudeže. Če jih ne bo, ne bo kriva sedanja vlada in »naše« stranke, ampak tisti, ki niso »naši«.

Po svetu

Kje je najbolj kritično?

Papež Frančišek je v svoji velikonočni poslanici spregovoril tudi o kriznih žariščih tega sveta in potožil o puščavskih stanjih našega srca. Na severni polobli pa ljudje tarnajo, da tako hladne velike noči že dolgo ni bilo in se sprašujejo, zakaj je tako ...

MIHA NAGLIČ

Papeževa diagnoza krize

Osrednje človeško zborovanje v zadnjem času je bilo naveliko nedeljo na trgu pred Petrovo baziliko v Rimu. Tam se je zbralo okrog 250 tisoč katoličanov z vsega sveta, da bi pričakalo papežev blagoslov mestu in svetu (Urbi et orbi). Z našega vidika je posebej zanimiv papežev nagovor pred blagoslovom; v njem je namreč povedal tudi, v katerih delih sveta je zdaj po njegovem najhuje in najbolj kritično. Najhuje je v Siriji, kjer eni umirajo, drugi pa se podajajo v negotovo in težko begunstvo. Oboroženi spopadi povzročajo človeške katastrofe tudi v Maliju, Srednjeafriški republiki, na vzhodu Demokratične republike Kongo in v Nigeriji; v slednji, denimo, skrajneži zadržujejo otroke za talce. Najbolj kritično pa je na dveh starih kriznih žariščih. Eno je na Bližnjem vzhodu, v nerešenih spornih vprašanih med Izraelci in Arabci, drugo pa na Korejskem polotoku, kjer totalitarni režim na severu svojo nezmožnost, da bi ljudstvu omogočil razvoj, »rešuje« tako, da ga ščuva in peha v vojno. Tudi sicer svetovni mir po papežu ogroža predvsem troje: pohlepni

egoizem, trgovanje z mami-li in z ljudmi in nepravilno izkoriščanje naravnih virov.

Taka je papeževa diagnoza krize. Kaj pa zdravilo? Da tega ni, vemo vsi. Frančišek je omenil tisto, ki je na voljo v božji lekarni. »Jezusovo vstajenje pomeni, da je ljubezen Boga močnejša od zla in smrti. Pomeni, da lahko ljubezen Boga spremeni naše življenje in omogoči, da puščavski deli našega srca vzcvetijo.« A tega zdravila se najbrž ne daje in ne učinkuje kar samo po sebi. Kako do njega, koliko ga vzeti, v kakšnih odmerkih, kako ga posredovati tudi tistim, ki ga odkrito zavračajo?

Osmero izsušenih veletokov

Papež je govoril o puščavskih delih našega srca, ki lahko z božjo pomočjo spet vzcvetijo. Kaj pa struge nekdanjih velikih rek, ki so se zaradi človeških ravnanj izsušile – kako naj se spet napolnijo? V ameriški reviji National Geographic so popisali osem velikih rek, nekdanjih veletokov, ki jim grozi izumrtje. To so reke, ki nimajo več moči, da bi pritekale do morja. Najprej jih naštejmo: Kolorado, Ind, Amu Darja, Sir Darja, Rio Grande, Rumena reka, Tista, Murray.

Stvar je v tem, da ljudje, ki živijo ob teh rekah, porabijo toliko vode iz njih, zlasti za intenzivno namakanje, da so njihove struge večino leta suhe. Opišimo jih le nekaj in le na kratko. Reki Amu Darja in Sir Darja sta nekoč napajali Aralsko jezero, eno največjih na svetu. Pa so se že v času Sovjetske zveze odločili, da bodo njuno vodo uporabili za namakanje kazahstanskih step, da bi na njih pridelali še več pšenice in bombaža. Vodo so porabili, namakanje je neučinkovito, Aralsko jezero pa skoraj izsušeno, že pol stoletja se krči in je že desetkrat manjše kot leta 1960. Rumena reka je druga največja na Kitajskem, šesta najdaljša na svetu. Leta 1931 je tako silovito poplavila, da je utonilo več milijonov ljudi. V zadnjih desetletjih so njeno vodo preusmerili na kmetijske površine, nekdanji veletok pa je bil 1997 kar 270 dni brez vode. Kaj pa Tista, ste zanj že slišali? Napaja se s himalajskim snegom, dolga je le 315 kilometrov, teče skozi indijsko zvezno državo Sikkim in se izliva v reko Brahmaputra. Človeški posegi so »življenjsko črto Sikkima« tako načeli, da se je skoraj povsem izsušila. Tisočiči kmetov in ribičev so ostali brez glavnega vodnega in

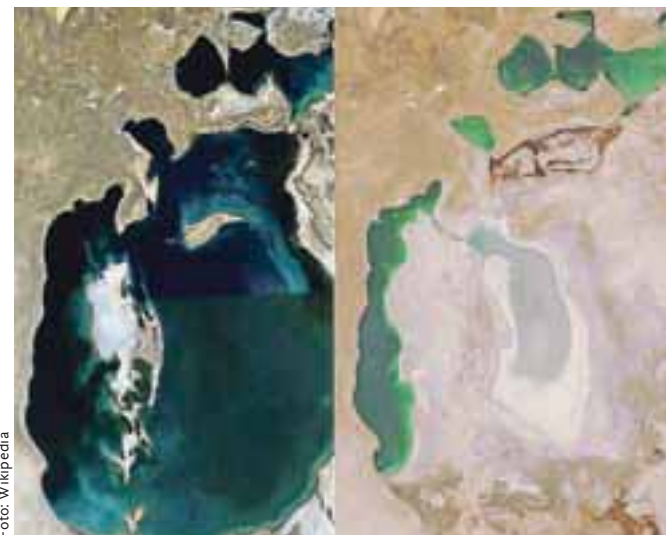
prehrambenega vira, indijska vlada pa se kljub temu ne odpoveduje načrtom, da na reki zgradi še več jezov

Zakaj tako dolga zima?

Na severni polobli imamo drugačne težave, mraz in vlaga trajata že predolgo. Zima, ki se izteka, je bila ena najdaljših. V Veliki Britaniji ne pomnijo tako hladne velike noči. Tudi v Moskvi, ki je vajena velikega snega in mraza, tako velikega že dolgo ni bilo. Razlog naj bi bilo globalno segrevanje. Zaradi njega se na Arktiki tali več snega in ledu kot v prejšnjih časih. Vlaga in mraz, ki pri taljenju nastajata, sta tako velika, da se širita še dlje proti jugu in povzročata zimske pojave, ki jih pod polarnim krogom nismo navajeni. Na Antarktiki pa v zadnjih letih opažajo obraten proces, vsako leto več morja zamrzne. Zakaj? V reviji Nature Geoscience (povzeto po STA) razlagajo, da naj bi bil ta fenomen posledica relativno hladne sveže vode, ki nastaja pri taljenju pod antarktično ledeno polico; ta voda ima relativno nizko gostoto, zato se zbira v zgornjem sloju oceana, hladne površinske vode pa nato v času jeseni in zime hitreje zamrznejo. Razumi, kdor more.

Ranjeni civilisti, pripeljani pred bolnišnico v Alepu

Aralsko jezero na Nasinih posnetkih v letih 1989 in 2008

Redek prizor: sneg v Jeruzalemu, 31. januarja 2008

Slovenci v zamejstvu (345)

Slovenščina je na graški univerzi doma

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Prestolnica avstrijske Štajerske Graz/Gradec je drugo največje avstrijsko mesto in edino z izvornim slovenskim imenom Gradec. Njegov nastanek in zgodovina sta povezana s Slovenci oziroma Slovani, o čemer pričajo krajevna imena v njegovi okolici, na primer Gradovina, Vinica, Bistrica, Borovnica, Čemerika, Pirm, Klanec, Gams in podobna. Leta 1905 so našli nad 20.000 Slovencev, mnogi Slovenci pa so zasedali ugledna, celo rektorska mesta na tamkajšnji univerzi, Slovenci pa so bili zastopani tudi v štajerskem deželnem zboru.

O Gradcu in njegovem pomenu za Slovence, še posebej v 19. stoletju, je v torek v okviru letošnjih koroških kulturnih dni pred

Dr. Ludvik Karničar, rojen na Obirskem pri Železni Kapli

številnimi poslušalci v dvorani Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani govoril koroški Slovenec z Obirskega/Ebriach pri Železni Kapli dr. Ludvik Karničar, predstojnik Inštituta

za slavistiko na graški univerzi. Ugledni koroški znanstvenik in raziskovalec, sam pravi, da njegov priimek izvira najverjetneje z Jezerskega, izpeljan pa naj bi bil iz imena »krnica«, se je na izredno preprost, razumljiv, vendar strokovno utemeljen način sprehodil skozi zgodovino poučevanja slovenščine v Gradcu, kar naj bi zagovarjali celo deželni stanovi, ki so poudarjali, da sta skoraj dve petini Štajerske slovensko govoreči. Prve pobude za ustanovitev stolice (katedre) za slovenski jezik na graški univerzi segajo že v leto 1780, pobuda pa je bila po zaslugi Janeza Nepomuka Primica, rojenega leta 1785 v okolici Škofljice pri Ljubljani, uresničena leta 1811. Predavanja so bila v slovenščini, udeleževalo pa se jih je tudi

do 60 študentov. Za raziskovanje in poučevanje slovenščine zelo zaslužni mož Primic je v svojem sorazmerno kratkem življenju storil za svoj materin jezik ogromno. Med drugim je v Gradcu leta 1810 ustanovil društvo Societas Slovenica, v pismu Valentinu Vodniku novembra leta 1810 pa je kot prvi uporabil besedo Slovenija. Profesorji z graške univerze so bili tudi pobudniki za ustanovitev

oddelka za slovenistiko na ljubljanski univerzi.

Slovenščina je živa v Gradcu tudi danes. V mestu in okolici naj bi živel okrog 1500 Slovencev. Največ se jih zbere pri slovenski maši v graški katedrali, dejavni pa so tudi Slovenci, ki študirajo na Dunaju. Dr. Ludvik Karničar je optimist. Vodstvo univerze mu je zagotovilo, da bo tudi v prihodnje denar za profesorja slovenščine.

Zadnji prireditvi letošnjih koroških kulturnih dni bosta današnji koncert mešanega pevskega zbora Ojsternik iz Bistrice na Zilji in tamburašev iz Zahomca ob 19. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani (vstop bo prost, nekaj sedežev je še praznih) in jutrišnja lutkovna predstava ob 11. uri v Mini Teatru v Ljubljani, v kateri nastopajo lutkarji Slovenskega kulturnega društva iz Celovca.

Zanimivosti

Dediščina legendarnega skakalca Janeza Polde je še doma

Prihodnje leto bo minilo že 50 let od smrti smučarske legende, skakalca Janeza Polde, ki je bil kar petnajst let imetnik rekorda na planiški skakalnici. Njegova vdova Malči Polda je zadnja desetletja posvetila urejanju njegove smučarske zapuščine.

MARJANA AHAČIČ

Malči Polda, vdova po legendarnem smučarskem skakalcu Janezu Poldi, živi v majhni hiši v središču Mojstrane. Dopoldneve preživlja v urejanju hiše, popoldne pa se rada odpravi na kakšen sprehod. Rada ima sneg, zato ji je letošnja zima prinesla veliko veselja. Svet, ogrnjen v belo, se ji je zdel tako lep, da je večkrat v roke vzela fotoaparata in slikala čudovito zimsko pokrajino. »Včasih sem veliko hodila v Vrata. Oh, kako je tam lepo

Zdaj sem pa postala prešibka za daljše pohode,« pravi 88-letna gospa bistrih misli in iskrivega pogleda. Ker nima veliko obiskovalcev, se malo negotovo loti pripovedovanja o tem, kako je pred skoraj sedemdesetimi leti kot mlado dekle prišla v Mojstrano. Potem pa jo vendarle preplavijo spomini in obraz ji zažari, ko odpre vrata v sobo, v kateri je uredila zapuščino svojega moža.

Med pokali, priznanji in starimi dokumenti

»Drugo leto bo že 50 let, kar ga ni več,« je zavzdihnila, ko je listala po skrbno urejenih arhivih, v katere je spravila rezultatne liste, prijavnice, izkaznice in priznanja, ki jih je dobil za nagrado, pa fotografije, časopisne članke ... V roke jemlje pokale, kipce, slike, celo dve švicarski uri sta skrbno spravljene v vitrini. »Se spomnim, da je imel tri. Eno je dal za plačilo mizarju iz Radovljice, ki nam je naredil okna

Malči Polda v posebni sobi skrbno hrani vso smučarsko zapuščino svojega moža, skakalca Janeza Polde. / Foto: Gorazd Kavčič

»Leta 1924 v Mojstrani rojeni Janez Polda je aktivno skakal le dobro desetletje. Za Jugoslavijo je nastopil na treh Olimpijskih igrah: 1948 v Sant Moritzu, 1952 v Oslu ter leta 1956 v Cortini d'Ampezzo. Leta 1949 mu je v Planici uspel rekorden skok, dolg 86 metrov. Rekord se je obdržal vse do 15. marca 1964.

in vrata v hiši,« mimogrede omeni. Vsak predmet je natančno opremljen z listkom, na katerem je s starim pisalnim strojem zapisal datum in kraj, od koder je prišel v hišo. V kotu sobe stoji velik lesen kovček, v katerem je njen Janez hranil opremo za smuči. Gospa z nasmehom pove zgodbo o kipcu, ki ga je

soprog dobil na tekmovanju v Ameriki. »Pravzaprav sta dva, dobil jih je leta 1950 na tekmovanju v ameriški državi Washington. Domov ju je poslal z ladjo in na nahrbtnik napisal samo »Janez Polda, Jugoslavija«. Nahrbtnik je z nedotaknjeno vsebino prišel naravnost sem, v Mojstrano.«

Ponosen, da skače za domovino

Urejanja njegove zapuščine se je lotila pred leti, ko se je upokojila. »Veliko zim sem preživela ob sortiranju in označevanju dokumentov in predmetov, povezanih z moževimi tekmovanji,« pripoveduje. »Potem ko je marca 1964 umrl, je vse, kar je prinesel domov, ležalo po različnih kotih v hiši; sam teh stvari ni nikoli spravil v red.«

Pravi, da doma nikoli ni veliko govoril o smučarstvu. »To so bili drugačni časi, veste. V petdesetih letih je bilo nenavadno potovati v tujino in on se je zavedal, da ni pametno preveč govoriti o tem, kako je zunaj. Pa tudi sicer je bil skromen človek.

»Spomnim se, kako sva šla skupaj na Bled. Do Lesc sva se peljala z zares dolgim vlakom. Ko sva izstopila, so se začela na vseh vagonih odpirati okna, ljudje so se sklanjali ven, mahali in navdušeno vpili: Polda, Polda! Vlak je nato odpeljal, midva pa sva se peš odpravila proti Bledu. Takšna je bila takrat slava.«

Kljub vsem uspehom, ki jih je dosegel kot tekmovalac, se s tem ni nikoli okoristil. Ponosen je bil, da dostojno predstavlja svojo domovino v svetu.«

zvečer nazaj. Potem je prišel v šolo k učiteljici Hotelovi Minci. Tista je znala otroke 'naštimat' za smučarstvo, »jo potegne v spomine.

Spoznala sta se v Planici

Pove, da sta se spoznala prav v Planici, kjer je tekmoval. Ona, Blejka po rodu, Ulčarjeva iz gostilne Planinc, je bila v službi v Turist Hotelu, od koder so jo poslali v Planico, da je nadomeščala sodelavko. Poročila sta se, zgradila hišo v Mojstrani in imela dva otroka. Oba zdaj živita v Ljubljani.

Žal ji je, ker ga že tako dolgo ni, pravi. »Dober človek je bil in ni imel lahkega življenja. Čutila sem nekakšno dolžnost, da uredim njegovo zapuščino. Želela sem si, da bi v hiši uredila nekakšno spominsko sobo, vsi načrti so že narejeni, pa mi je zmanjkalo moči. Ne vem, kaj bi zdaj s to urejeno zbirko. Saj so mi predlagali, naj jo dam v kakšen muzej, pa je ne morem. Če bi jo dala od hiše, bi se mi zdelo, kot da sem ga še enkrat pokopala.«

En pulover za štiri leta

Gospa Malči svojega moža nikoli ni videla na skakalnici. »Takrat ni bilo v navadi, da bi soproge hodile na tekmovanja. Sem pa vedno gledala, da je bil spodobno urejen. Športnih oblačil takrat niso imeli veliko, niti primerjati se ne da s tem, kar imajo skakalci danes. Za tekmovanje je imel en sam pulover, ki ga je dobil za ene olimpijske in ga nosil vsa štiri leta do naslednjih! Zato sem vedno takoj, ko se je s tekmovanjem vrnil domov, poskrbele, da je imel vse oprano in zlikano.« Vprašam, ali jo je kdaj skrbelo zanj. »Čisto nič,« odgovori. »In tudi njega ni bilo strah, to dobro vem. Takšne vrste človek je bil, da se ni bal ne strmine in ne višine. Močan je bil, ker je vsa poletja z očetom preživel v Vratih, kjer so zjutraj gnali ovce na pašo in

Pokal, ki ga je dobil za 29. mesto; zmagovalac je dobil največjega, trideseti po vrsti pa najmanjšega. Polda je za svoje skoke pogosto dobival slabe ocene, ker je v nasprotju s tedanjim navado že skakal z rokama nazaj. / Foto: Gorazd Kavčič

Malči Polda je pokazala oba pokala, ki sta iz ZDA z ladjo prišla posebej. Na torbi je bil napisan le naslov: Janez Polda, Jugoslavija. Poštarji so naslovnik našli brez kakršnihkoli težav. / Foto: Gorazd Kavčič

V lesenem kovčku je Polda hranil vse potrebno za vzdrževanje smuči. Podedoval ga je od svojih starih stricev, ki sta z njim odhajala v vojsko. Red, ki je danes v leseni škatli, je prav tako delo Poldove soproge. / Foto: Gorazd Kavčič

Pogovor

V sistemu, ki ničesar ne podari

Nada Banič

Nada Banič iz Kranja je sociologinja in družinska terapevtka, ki že dobrih dvajset let živi v Kanadi, natančneje v Vancouvru. Odhod tja je bil avantura, začetni meseci kalvarija, sledil je boj za preživetje. Zdaj je zadovoljna, življenje si je uredila do te mere, da »se ne more pritoževati«.

MAJA KOROŠAK

A je vendar še vedno drugače, drugačne vrednote so, vse se gleda skozi denar. In vedno si tujec. Kakor hitro odpreš usta, te prepoznajo. Poleg tega to ni družba solidarnosti. Nihče ti ničesar ne uredi in ne podari, pomagajo le z nasveti. To je družba tekmovalnosti in zato so ljudje bolj odtujeni drug od drugega. Ima pa tak način življenja tudi svoje dobre plati: ker te pregnete, te spodbudi in prebudi – če ti seveda uspe. Nadi je, a z velikimi napori. In ker je imela »podlago« – univerzitetno izobrazbo in potrebne delovne izkušnje. Kdo ve, kako bi se njena avantura končala, če tega ne bi imela – v sistemu, ki pretirano veliko odgovornost prelaga na posameznika in v kakršnega čedalje bolj tone tudi naša družba. O vseh teh dobrih in slabih platih odločitve, ki ji je doobra spremenila življenje, sva se pogovarjali.

Ko ste prišli, ste se z dvema majhnima otrokoma nastanili v najcenejšem hotelu in denar, ki ste ga prinesli s seboj, je skopnel v enem mesecu. O čem ste takrat razmišljali?

»Razmišljala sem o tem, kako preživeti. Nisem pa takrat še razmišljala o tem, da bi ostala v tujini, in stanovanje, ki sem ga imela doma, sem še obdržala. V mislih sem si dala časa eno leto: če me v tem času ne bo nazaj domov, potem me ne bo. Prvo leto je bilo zelo težko, pristali smo celo na socialni podpori, ki jo je naša družina dobila, ker smo imeli status »landed immigrant«, tujca s pravicami kanadskega državljanca. Moj poklic svetovalke v socialnem varstvu je bil takrat v Kanadi deficitaren, zato smo tudi dobili delovno vizo. Spominjam se, da smo kuhali špagete in nismo imeli denarja, da bi si zraven lahko privoščili omako. Tudi razmere, v katerih smo živeli, so bile bedne. Naše prvo stanovanje je bilo brez pohištva, spali smo kar na vzmetnicah. To je bil zame velik šok, saj nisem bila navajena tako nizkega standarda. Po šestih mesecih smo bili že odločeni, da se vrnemo. A se je ravno takrat začela vojna v Jugoslaviji, hkrati pa sem jaz dobila službo. Na začetku jo je iskal samo mož, ki je pravnik, a ker tu velja francosko

Nada Banič

pravo, bi se moral prekvalificirati. Ker pa je imel delovne izkušnje tudi v pomorstvu, je nazadnje tudi on še v istem letu dobil službo.«

Kaj vam je bilo v tistem času najhujše?

»Največji pretres je bil zame ta, da sem se morala obrniti na socialno službo in se usesti na nasprotno stran mize, kakor sem bila navajena. Vendar pa vem, da je bila tudi dobra stran te težke življenjske izkušnje: na ljudi, ki prihajajo po pomoč, sem začela gledati povsem drugače. Bolj človeško in od takrat razumem, da si ljudje v večini primerov revščine ne izberejo, ampak jih v to porine družbeni sistem.«

Kakšna je bila vaša prva služba v Kanadi?

»Začela sem delati v neprofitni organizaciji, ki se je ukvarjala s pomočjo otrokom in družinam. Ljudem sem kot neke vrste družinska delavka pomagala z informacijami o možnih denarnih in drugih pomočeh, terapijah, svetovanjih ter jih usmerjala na organizacije, ki so se ukvarjale s socialno pomočjo. Službo sem dobila neverjetno hitro po tistem, ko sem jo začela iskati. Moja bodoča delodajalka takrat od mene ni zahtevala nikakršnih potrdil, rekla mi je le, naj začnem delati in se dokažem. Potem mi je, brez moje vednosti, na svetovanje poslala tri svoje kolegice, da je na ta način preverila moje znanje in sposobnosti. Službo sem obdržala. Potem pa sem se nenehno izpopolnjevala in izobraževala, saj to

preprosto moraš početi, če želiš imeti delo.«

Kako hitro ste se navadili na nov način življenja?

»Nikoli nisem sprejela, da bom tu stalno živela. Na to sem vedno gledala kot na prehodno obdobje. Življenje se mi je zdelo povsem drugačno kot doma, občutila sem, da prevladujejo druge vrednote. Na vse se gleda skozi denar. Vreden si toliko, kolikor imaš denarja. Ljudje so bolj osamljeni, saj se ne čuti takšne povezanosti in solidarnosti, kot sem je bila navajena v Sloveniji. To človeka žene v preživetvene strategije. Nič ni gotovega: da boš dobival pokojnino, da boš imel zdravstveno zavarovanje, da boš lahko šolal svoje otroke. Vse, kar želiš imeti in potrebuješ, si moraš prislužiti, moraš biti iznajdljiv. Socialne podpore sicer obstajajo, a le v takšni višini, da lahko držiš glavo nad vodo, da preživiš. Za vse si sam odgovoren. Nihče več ne skrbi zate. V prejšnji Jugoslaviji sem se počutila kot v vati: vsi smo vedeli, da bomo na koncu zaslužili za pokojnino, vedeli smo, da bomo dobili službo, pa da imamo svojega zdravnika, da se naši otroci lahko brezplačno šolajo vsaj do diplome. Hodili smo na sindikalna letovanja in dopuste. Krasni stari svet.«

Sliši se zelo dramatično ...

»Ja, saj po eni strani je dramatično, posebej za našo generacijo, ki je bila navajena drugačnega življenja. Po drugi strani pa človeku takšno življenje da občutek večjega

nadzora nad življenjem. Bolj moraš razmišljati, kaj boš delal, spodbuja te, da iščeš nove poti in nove načine, ker nikoli ne moreš računati na nekaj gotovega in stalnega. Sicer je kruto, a življenje je nasploh kruto, ali ni? Vendar pa se ti, kar se ti v nekem trenutku zdi najhujše, lahko izkaže za nekaj najboljšega. Verjamem, da se vse stvari v življenju zgodijo z razlogom.«

Vam je na vaši poti kdo pomagal?

»Tu ti nihče ne bo pomagal v tem smislu, da bi ti nekaj priskrbel, na primer službo. Dajo ti znanje, kako do tega priti, potem pa moraš vse korake narediti sam. Tu ljudje veliko govorijo, veliko obetajo, vendar na koncu ostaneš sam. S tem spodbujajo osebno odgovornost. Zelo pomembni so cilji, ki jih ima posameznik, in potem vidi tudi pot. Vidi svoje možnosti in prilike. Vse je v tvojih rokah.«

Kako pa je z zdravstvenim zavarovanjem pri vas?

»Zdravstveno varstvo je razdeljeno na osnovno in dopolnilno oz. razširjeno. Oboje si plačuješ sam, čeprav je osnovno zdravstvo organizirano na državni ravni. Nekateri ljudje zdravstvenega varstva ne plačujejo, ker želijo na ta način prihraniti nekaj denarja. To lahko počneš nekaj časa, če si zdrav in v dobri kondiciji, vendar je vedno tveganje. Osnovno obsega zdravniški pregled, laboratorijske teste, zdravila pa so že zajeta v razširjenem. Prav tako zdravljenje v bolnišnici. Na splošno je zdravljenje

v bolnišnicah zelo kratko. Tudi reševalno vozilo moraš plačati, če nimaš plačnega razširjenega zavarovanja. Obstajajo težnje, da bi tudi pri nas popolnoma privatizirali zdravstveni sistem, tako kot je v ZDA. Za slikanje možgan moraš denimo čakati zelo dolgo, a če plačaš, si na vrsti takoj. Enako je pri operacijah. Patronažna služba obstaja in je v okviru razširjenega zavarovanja. Zobje zdravstvo prav tako ne spada v osnovno zavarovanje. Če nisi dodatno zavarovan, si brez zob. Enako velja za okulistu. Če nisi dodatno zavarovan, si brez očal.«

Ali je težko doseči standard, da imaš minimalna zavarovanja, da si lahko kupiš stanovanje, da otroke lahko šolaš in podobno?

»Ni lahko, več moraš delati. Nepremičnine tu so zelo drage in Vancouver je najdražje mesto v vsej Kanadi. Tudi podnajemniška stanovanja so draga. Sin na primer plačuje za dvosobno stanovanje skoraj tisoč dolarjev najemnine na mesec. Tudi pokojninsko zavarovanje si moraš plačevati sam, le v nekaterih javnih službah zaposlenim to plačuje delodajalec. Vendar so pokojnine slabe. Nedavno so v Kanadi dvignili delovno dobo, potrebno za polno upokojevo, na sedemdeset let. Lahko se sicer upokojiš prej, a z vsakim letom dobiš za tri odstotke nižjo pokojnino.

Človek se s tem navadi živeti, vendar se ljudje nekako bojijo starosti, ker je negotova. Sama bom verjetno delala, dokler bom zdrava in sposobna bistrega razmišljanja. Študij je prav tako drag. A se mi zdi izobrazba pomembna, imam jo visoko na lestvici vrednot. Hči je končala študij klinične psihologije in zdaj ob delu nadaljuje magisterij. Zanj bo plačala od 40.000 in 50.000 dolarjev. Dodiplotski študij stane okoli 20.000 dolarjev. Sin je diplomiral kot rudarski inženir, prav tako je že dobil službo, vendar precej oddaljeno, v teritoriju North-West. Vožnje do tam je približno štiri ure – z letalom seveda. Dva tedna dela in dva tedna živi tu, doma. Na tistem območju so odprli vrsto novih služb v rudnikih in imajo veliko potrebo po zaposlovanju. Zato ljudje prihajajo od daleč in večinoma vsi delajo na tak način.«

»Na vse se gleda skozi denar. Vreden si toliko, kolikor imaš denarja. Ljudje so bolj osamljeni. Nič ni gotovega: da boš dobival pokojnino, da boš imel zdravstveno zavarovanje, da boš lahko šolal svoje otroke. Vse, kar želiš imeti in potrebuješ, si moraš prislužiti, moraš biti iznajdljiv. Socialne podpore sicer obstajajo, a le v takšni višini, da lahko držiš glavo nad vodo, da preživiš. Za vse si sam odgovoren. Nihče več ne skrbi zate.«

Na robu

Neomejene možnosti odnosov – 2. del

Pa sem jo prijela za vrat

» Tašča je postajala vedno bolj vsiljiva. Če sem šla v trgovino in tam naletela na kakšno od sosed, so se potem obesile name, ter poskušale izvedeti, koliko in na kakšen način bo tašča trpela, če in ko ostane sama. Bilo je res za znoret! ...«

MILENA MIKLAČIČ

usode

roke in če je le mogoče, izberemo najlažjo pot, da se nam ja ni potrebno preveč naprezati pri reševanju le-teh. Od partnerja, ki nas sem in tja »narobe pogleda«, bi se najraje ločili, ženo, o kateri mislimo, da ni zadosti »voljna za naše potrebe«, čez noč zamenjamo z ljubico, »sitnih« staršev ne obiskujemo več. Razni medijski oblikovalci javnega mnenja pa so nam že do te mere oprali glave, da smo trdno prepričani, da so tašče zmaji, ki bi jih bilo potrebno z zakonom prepovedati. In tako se dogaja, da celo takrat, ko bi že prgišče besed zgladilo težave, raje molčimo in se užaljeno obrnemo proč – ter zbežimo.

Tudi Laura priznava, da bi bilo marsikaj drugače, če bi se o medsebojnih odnosih pogovorili, brž ko je tast umrl.

»Najbolj groza me je bilo, ko sem videla, da se je tašča začela obnašati povsem enako ali še huje kot moja mama. Že na pogrebu se mi je zazdelo, da se negativni virus nezadržno širi od enega konca družine na drugega. Močno me je skrbelo, kako bo, saj je tašča začela gledati na svojega sina kot na »novog« življenjskega partnerja. Že takrat, ko so bili tistu šteti zadnji dnevi, je stalno kovala načrte, kaj bosta z mojim možem delala pri hiši, na vrtu, kam jo bo peljal na obisk, po opravkih, v toplice. Zame, kot zakleto, ni bilo več prostora med njima! Z možem sva ugotavljala, da »ne zna« več plačevati položnic, iti v trgovino, na obiske k prijateljicam, ki so živele le nekaj sto metrov stran od nje. Bogvarij, da se ji nisva oglašala na telefon! Mož ima takšno službo, da je v času, ko je na delovnem mestu, praktično nemogoče čvekati po telefonu. Zgodilo se je, da ga je nekega dne poklical družinski zdravnik, ki je tudi najin prijatelj, naj takoj pride domov, ker z mamo ni »nekaj v redu«. Ne vprašajte me, kakšna panika ga je zajela. Na vrat na nos pridirka domov, ves paničen, kaj se je zgodilo, ona pa sedi pred televizorjem in joče, da ji je dolgčas. Takrat mu – v solzah – tudi predlaga, da bi bilo najbolje, če se on preseli

k njej oziroma da pride za nekaj časa k nama. Mož ji v čustveni prizadetosti, ne da bi se posvetoval z menoj, to obljubi. Prav v tistem času sem imela na grbi tudi svojo lastno mamo, ki ni in ni nehala jamrati, kako »uboga« je moja sestra in kako »trpi«. In kako sem egoistična, da ji ne priskočim na pomoč. Mislila sem, da se mi bo zmešalo,« opisuje posamezne drobce iz svojega, precej stresnega življenja.

Vmes, ko si malo oddahne, jo pobaram, zakaj se nista z možem dogovorila prej, preden je njegova mama začela zlagati kovčke pred vrati.

»Sploh ni bilo časa. Neko sva kar »padla notri«. Po drugi strani sem se bala kakoli reči že zaradi ljudi, ki bi potem govorili, da sem kruta in brez srca. Opravljali bi me, češ tašča in tast sta skupaj žvela malo manj kot 60 let, ljudem pa se tisti, ki ostane sam, avtomatično zasmili.«

Laura je tašči prepustila udobno in precej veliko kmečko sobo, ki so jo preuredili iz garaže. Zraven so bile še sanitarije in izhod na vrt, kar bi moralo biti, vsaj tako si je Laura predstavljala, tisto najboljšo, česar bi se morala tašča razveseliti.

A se ni. Že prvo jutro pod novo streho se je začela pritoževati, da jo je strah in da so jo nalašč odložili kot star papir daleč stran od sebe. Laura je bila tiho, ko je njen mož popustil in mami dovolil, da je dan preživljala skupaj z njimi, spat pa se je vračala v svoje prostore.

»Poleg lastnih otrok sem si nakopala za vrat še njo, ki pa je bila v iskanju preprirov nenasitna. Kakšen dan nas je že ob enih klicarila v službo, češ da je kosilo na mizi, spet drugič je bila zaklenjena v svoji sobi in »umirala« od lakote. Potem me kliče sosed, ki nam je ometal dimnike, da pred našo hišo že lep čas stoji avto nekega dimnikarskega mojstra. Logično. Poklicala ga je tašča, ker se ji je zdelo, da dimnik slabo vleče. Škrtala sem z zobmi, a ni nič pomagalo. Potem je držala mulo, ker ni sem preuredila vrta po njenih načelih, ni ji bilo všeč, kako vzgajam otroka, kako

se pogovarjam z možem, njenim sinom. Vtikala se je v vsako figo, celo na stranišče je hodila preverjat, če potegnemo vodo za sabo. Ni minil teden, dva, kar je bila pri nas, ko je naju začela nadlegovati tudi ponoči. Klicala je moža po telefonu, ali pa prihajala trkat na vrata, češ da ne more spati. Pa da ne boste mislili, da je bila kakšna slabotna osemdesetletnica! Sploh ne! Zelo vitalna in človek ji nikoli ne bi prisodil let, ki jih je nosila na grbi. Oba z možem sva postajala vedno bolj živčna, čeprav nista imela v rokah nič otipljivega, da bi lahko »dokazovala«, zakaj sva psihično povsem uničena. Potem se je zgodilo nekaj, kar me je do konca razkačilo. Ko je imela rojstni dan, jo je obiskala delegacija iz društva upokojencev. Ne vem, kaj jim je vse natvezila, kajti ženska, ki me je potem poklicala, je bila vsa zgrožena, kako ubogo mamu maltretiram, jo zaničujemo, ponižujemo in zaklepamo v klet. Ob obtožbah sem vedno bolj lezla skupaj, nazadnje sem doživela tak šok, da sem morala iti za teden dni na bolniško. Tudi mož je spoznal, da tako ne gre več naprej. Blizu našega kraja je dom za starejše, naredila sva vse, to lahko rečem, da so taščo v kratkem času sprejeli pod streho. Danes sicer »vsa Slovenija« ve, kako sem hudobna in kako sem s hudobijo začarala še svojega moža, a nič ne de. Odkar smo sami, sem nehala jemati apaurine. Tašča nas še zmeraj kleveta vsakemu, ki jo hoče poslušati. Maltretira svojo sostanovalko, z nobeno stvarjo ni zadovoljna, a mislim, da jo bodo že spravili v red. Občasno jo povabimo na kosilo, pride, a ves čas molči in trmasto gleda v krožnik. Niti vnuka je ne omehčata, pravzaprav se zanju sploh ne zmeni.«

Ne vem, kako bi ravnala na njenem mestu, a mislim, da bi bilo morda drugače, če bi se že na začetku pogovorili, postavili meje tudi o medsebojnem spoštovanju? Lauri je za marsikaj žal, a vrnitve nazaj – ni. Morda pa bodo tisti, ki bodo brali njeno zgodbo, ravnali drugače?

SODNA KRONIKA TEDNA

Piše: Simon Šubic

Iz maščevanja trčil v nekdanje dekle

Na mariborskem okrožnem sodišču je steklo sojenje zoper 21-letnega Martina Trinkausa iz Slovenskih goric, ki mu tožilstvo očita poskus umora svojega nekdanjega dekleta in povzročitev splošne nevarnosti, poročajo časniki. 5. novembra lani naj bi najprej svoje nekdanje dekle na nekem parkirišču potisnil na tla in ji zagrozil, da jo bo ubil, za kar ga je dekletu tudi ovadilo. 22. novembra je zato moral na policijski postaji podati izjavo, istega dne pa je na cesti zapeljal na nasprotni vozni pas in s hitrostjo približno 90 kilometrov na uro trčil v sprednji levi del vozila, v katerem se je s sodelavko peljala njegova nekdanja punca. Slednja se je v zadnjem hipu z ostrim zavojem v desno izognila hujšemu trčenju. Tožilstvo je prepričano, da je skušal Trinkaus zaradi brezobzirnega maščevanja dekletu umoriti. Obtoženi se brani, da je na nasprotni vozni pas zavil pomotoma, ker se zaradi vznemirjenja zaradi zaslišanja na policiji ni mogel povsem osredotočiti na vožnjo, med katero naj bi uporabljal tudi mobilni telefon.

Upravičeno so ga vrgli iz službe

Tudi višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani je po proučitvi pritožbe presodilo, da je država upravičeno odpustila nekdanjega veleposlanika v Madridu Petra Reberca, so poročali mediji. Reberca so odpustili, potem ko so odkrili, da je leta 2010 delavki veleposlaništva naročil, naj spremeni datum na enem od blagajniških prejemkov, ki ga je nato posredoval kabinetu predsednika vlade, po njegovem odhodu z veleposlaništva pa se je izkazalo, da manjka za okoli 2500 evrov računalniške opreme. Ugotovili so tudi, da je v letih 2007–2010 kupil tudi za 21.800 evrov različnih gospodinjstskih pripomočkov, za dobrih 11 tisoč evrov orodja, za 40.200 evrov goriva, 900 knjig

Zunanje ministrstvo sedaj od njega terja preko 103.000 evrov odškodnine, medtem ko Reberca državo toži za 70 tisoč evrov odškodnine zaradi duševnih bolečin.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Prejšnji teden brez tragičnih nesreč

V preteklem tednu (od 25. do 31. marca) prometne nesreče na slovenskih cestah niso terjale človeških življenj, so pa policijo obvestili o dveh primerih, ko sta udeleženca za posledicami nesreč iz predhodnega obdobja umrli v bolnišnici. Gorenjski policisti so prejšnji teden obravnavali 39 prometnih nesreč, od tega osem z lahкими telesnimi poškodbami. Do minule nedelje so slovenske ceste terjale 24 smrtnih žrtev, v enakem obdobju lani jih je bilo osemnajst. Na Gorenjskem so do nedelje umrle tri osebe.

Upam, da mi Laura ne bo zamerila, če prej, poreden nadaljujem njeno zgodbo, zapišem: vedno bolj pogosto spoznavam, da je za nas, Slovence, mala malica zmagovati na najtežjih svetovnih maratonih, tako ali tako smo osvojili že vse najvišje gore sveta. V Guinnessovo knjigo smo vpisani tudi zaradi nekaterih drugih nadpovprečnih dosežkov. Nenehno dokazujemo, da znamo biti vsega občudovanja vredni junaki. Žal pa smo – po drugi strani – ene velike mevže, ko smo v osebnem ali v družinskem življenju postavljeni pred težave in težavice. Enostavno dvignemo

Zanimivosti

Planinski izlet: Španov vrh (1334 m) in Črni vrh (1366 m)

Vijuganje v svetu narcis

Pozimi simpatično manjše smučišče, v planinski sezoni pa prijetna planinska pot, kamor običajno ne zahajajo trume planincev. Okolica, ki ponuja vrsto vzponov z gorskimi kolesi. Planinski svet, ki spomladi, ko cvetijo narcise, privabi številne obiskovalce.

JELENA JUSTIN

V dneh, ko je zaradi stalnega sneženja in nemožnosti predelave snega precej nevarno hoditi po gorah, je potrebno najti drugačno rešitev za uživanje v hribih. No ja, če ni drugega, je dobra tudi turna smučarija v bližini urejenih smučišč. Seveda se je potrebno prilagoditi pravilom, ki veljajo tam, a vseeno se najde tudi kakšen konec nesteptanega snega, da lahko veselo vijugamo. Tokrat bomo s turnimi smučni obiskali Španov vrh in nadaljevali naprej do Črnega vrha.

Vzpon do Španovega vrha se začne v vasi Planina pod

Golico, kjer pustimo avto na parkirišču pod sedežnico. Sprehodimo se do sedežnice, kjer si nataknejo smučiči in začnemo z vzponom ob robu smučišča. V spodnjem delu je vzpon zmereno strm, nato strmina popusti in postane precej strmejša v osrednjem delu, ki nas pripelje do poravnave smučišča oz. do vmesne postaje sedežnice. Na naši desni strani je Smučarski dom na Črnem vrhu, na nadmorski višini 1156 m. Nadaljujemo po ravnini, ki že tukaj da vedeti, da ob smučanju zahteva kar smuk, sicer bomo morali še »štanfati«.

Nadaljujemo po ravnini, nakar se vzpon spet začne

najprej zmerno, nato pa vse bolj vzpenjati. Predlagam, da se držimo desne strani smučišča, po možnosti celo zunaj proge, saj je steptan sneg precej trd, celo leden, kar zna vzpon narediti precej neugoden zaradi nevarnosti zdrsa.

Tik pod vrhom Španovega vrha se še vedno vzpenjamo po desni strani.

Z vsakim višinskim metrom se nam bo za hrbtom kazala lepša panorama mogočnih Julijcev, s svojim gozdnatim predgorjem v obliki Mežakle, iz katere dominira njena špica, Jerebikovec. Vse to nam je poznano, kajne?! Desno od sedežnice se razprostira greben

Karavank z Golico, sedlom Rožca, Hrušanskim vrhom, priljubljeno Dovško Babo in lepoticu Kepo v ozadju.

Pri zgornji postaji sedežnice se spustimo po gozdni cesti rahlo navzdol in se začnemo vzpenjati po naslednjem travniku, najprej do prvega vikenda, v gozdu pa je tudi zavetišče Gorske reševalne službe. Zavetišče stoji na jugozahodnem pobočju Črnega vrha, pribl. 1350 m visoko, na zgornjem robu manjše jase. S tega travnika se mi pogled na Julijce zdi najlepši. Rjavina, Vrbanove Špice, Cmir, zadaj čak Triglav, pa Bavški Gamsovec, Stenar, Dolkova špica, Škrlatica, Kukova Špica, celo Špik. Škoda

Vzpon v spodnjem delu / Foto: Jelena Justin

le, da je bilo ob zadnjem obisku vreme bolj kislo.

Če nadaljujemo mimo kočice Gorske reševalne službe, pridemo do vrha Črnega vrha, še malo naprej do Križevca.

Nazaj v dolino se spustimo po poti vzpona, ker nas v Planini pod Golico čaka avto. Odvijugamo po travniku in po smučišču; iščemo in izbiramo flanke, ki bodo varne in prijetne. Do Španovega vrha se lahko povzpne tudi od Doma na Pristavi v Javorniškem Rovtu. A od

tam še nisem šla; še eden od vzponov, ki nas čaka in vabi.

Do Črnega vrha je približno ura in pol hoda.

Če vas ne mika, da bi Španov vrh presmučali, se »v Rovte« podajte v času narcis; običajno maja, a glede na letošnje vreme, verjetno malce kasneje. Takrat je ta del resničen raj na Zemlji, ko cvetijo milijoni in milijoni belih ključavnic.

Nadmorska višina: 1366 m
Višinska razlika: 416 m
Trajanje: pribl. 2 uri
Zahtevnost: ★★★★★

Če bi bilo vreme lepo, bi se v ozadju že začeli kazati obronki Julijskih Alp. / Foto: Jelena Justin

Pogled proti zgornji postaji sedežnice. Ja, vreme mi danes res ni naklonjeno. / Foto: Jelena Justin

Človeške glave v cekarju

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Za praznike sem dobila imenitno darilo. Poldrugi kilogram pljučne pečenke kot spomin na šibeniške prigode pred desetimi leti. Ko smo plačali zapitek v kavarni nasproti katedrale, od 2001 na Unescovem seznamu svetovne kulturne dediščine, sem čivknila: »Jaz moram še po glave!« »Kakšne?« »Človeške!« Ni posebnega začudenja, jaz pa sem že na poti v spominkarno, kjer imajo, ne, so imeli, nekaj dobrih odlitkov nekaterih izmed enaindesetih glav moških, žensk in otrok, ki krasijo friz čudovite katedrale sv. Jakoba. Naštancanih človeških glav ne maram in prodajalka je užaljena, ker pač ne kupim. Zlowljna se ustavim pri

zelenjadarki in jo spravim v slabo voljo, ker naročam na pest. Pest mlade blitve, pest mladega korenja, pest stročjega fižola, rumenega in zelenega. Ko rečem še dve čebuli, dva paradižnika in dve glavici česna, kar sikne: »Saj ni mogoče, da šjora pozna številke!« ... V ribarnici ne kupujem na pest, vendar mi prodajalka rib, ko ob treh molih in kilogramu barbonov izberem še tri lističe (morski listi v liliputanski verziji), zabrusi: »Ti trije listi še za kakšno anoreksično punco niso dovolj, kaj za normalnega človeka.« Brž zvišam število lističev na šest in dvignem majhno hladilno torbo na kamnito mizo. Ko jo odprem, me doleti pohvalen pogled: »Tako

je prav, tako se nosijo ribe domov!« Na moje veliko začudenje priloži k šestim ribjim palčkom še sedmega in ne dvigne cene. Kaj bom na večer scoprala s tem ribjim ulovom, mi še ni jasno, za kosilo je poskrbela sestrična, ki mi je celo zaupala svoj recept za pašticao.

Dalmatinska paštica po Nadino

Za 4-6 oseb potrebuje: 1 kg pljučne pečenke, 120 g mesnate dalmatinske pancete, 5 strokov česna, 2 čebuli, 10 dag g korenčka, 10 dag suhih češpelj brez koščic, 10 dag gomolja zelene, 15 dag olupljene paradižnika, 2 dl rdečega vinskega kisa, 2 dl rdečega vina (1 dl za kvašo, 1 dl

za omako), 1,5 dl prošeka, 2 klinčka, nekaj lističev rožmarina, košček muškata oreška, oljčno olje, moka.

Meso pretaknemo s česnom, panceto in korenčkoma, ki jih zrežemo na paličice, ga tesno prevežemo in damo v porcelanasto posodo, dodamo na kocke narezano zelenjavo, začimbe, zalijemo z mešanico vina in kisa ter damo čez noč na hladno, vendar ne v hladilnik – če je le mogoče. Meso večkrat obrnemo. Preden ga damo peči, vzamemo meso iz marinade, ga osušimo, posolimo in opravimo z moko in ga povežemo. Nato ga na vročem oljčnem olju zlato rumeno opečemo. Iz zelenjave iztisnemo

tekočino, jo damo k mesu, dodamo še paradižnik, suhe češplje in začimbe, prilijemo malo vode in med občasnim obračanjem zdušimo meso skoraj do mehkega. Vzamemo ga iz omake, odstranimo vrstico in damo na toplo. V zelenjavno omako, iz katere smo pobrali začimbe, prilijemo vino in prošek in kuhamo še pol ure. Omako dvakrat pretlačimo in jo nato spet vlijemo v kozico. Meso razrežemo na kose, ga damo v omako in na majhnem ognju kuhamo še deset minut. Po želji dodatno posolimo. K paštici najbolj prijajo domači njoki. (Če nimate dobrega prošeka, vzemite enako količino vina in dve žlički sladkorja.)

Pa dobet tek!

Bo še kdaj pomlad?

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Vam stavek »še bo kdaj pomlad« zveni nekam znano? Najbrž ne. To je naslov pozabljenega filmskega scenarija, ki ga je leta 1950 napisal France Bevk; po njem je bil posnet film, imenovan po Trstu, za katerega so se takrat potegovali. Nadvse aktualno pa se sliši, če ta stavek postavimo vprašalno, tako kot je v naslovu: Bo še kdaj pomlad? Če bi odgovor iskali v vremenu zadnjih nekaj dni in tednov, bi si ne obetali nič dobrega. Zima se letos ne da, z neba kar naprej nekaj pada, enkrat dež, dostikrat sneg. Iz dolgoletnih izkušenj pa vemo, da se bo enkrat tudi to dolgotrajno slabo vreme obrnilo in prišla bo prava pomlad, tista s soncem in toploto. Kot kaže, bo bolje že konec tega tedna.

V naši državi je tudi sicer marsikaj bolj zimsko, zamrznjeno in bolj slabe »štimmung«. Do očitne otoplitve in razjasnitve pa je prišlo v

slovensko-hrvaških odnosih. V teh se je, že odkar je razpadla nekdanja skupna država, kar naprej nekaj kompliciralo. »Bratje Hrvati« so v tem pravi mojstri, »Alpski Hrvati« (tako je Ivan Tavčar svoj čas imenoval Slovence) pa se jim tudi ne podamo. No, v letu, ko Republika Hrvatska vstopa v Evropsko unijo, potrebuje tudi naše soglasje in zadnji čas se naši sosedje obnašajo bolj spravljivo. Vprašanja, ki jih nismo mogli ali hoteli rešiti v dialogu, prelazimo na mednarodne arbitre, najprej mejo na morju, zdaj še vprašanje hrvaških varčevalcev Ljubljanske banke. To, kar smo v terek doživeli v našem Državnem zboru, pa je že prava pomladna idila: v klopi naših poslancev sta sedla tudi hrvaški premier in zunanja ministrica, naši vrli izbranci pa so v njihovi navzočnosti soglasno prižgali sosedom zeleno luč na poti v Bruselj.

Prav nič pomladno ni vzdusje v naših javnih financah. Tajkuni so ob asistentih nekaterih politikov in banknikov najprej uničili mnoge gospodarske družbe, zdaj pa so vsi skupaj na rob bankrota pripeljali še državo. Nova vlada obeta, da se bo temu izognila, zloglasne »bonitetne hiše« in vse pogosteje tudi ugledni tuji mediji pa napovedujejo, da bo vlada prisiljena zaprositi za evropsko pomoč in da je kazenska trojka že na poti. Kako bo v tem primeru z bančnimi vlogami državljanov? V slovenskih bankah naj bi imeli varčevalci kot

fizične osebe oziroma zasebniki okrog 14 milijard evrov prihrankov, dolgovi pa okrog osem (največ v obliki stanovanjskih in potrošniških posojil). To razmerje je še vedno ugodno. Bolj usodno je vprašanje, koliko denarja imajo tati slovenskega družbenega premoženja v tujih bankah, zlasti v t. i. davčnih oazah? Kako jih prisiliti, da bi ta denar vrnil? Če ne dobesedno, pa vsaj tako, da bi se denar vrnil v obliki naložb. Zdaj je v glavnem že opran, iz zgodovine politične ekonomije pa vemo, da se je prvotna akumulacija kapitala zmeraj dogajala kot rop, ki je bil naknadno politično in pravno legaliziran.

Kaj lahko k reševanju naše države, ki je še vedno velika vrednota, prispevamo državljani? Nekaj že tako, da tisti, ki imamo v bankah manj kot sto tisoč evrov, tega denarja ne dvigamo. Predvsem pa tako, da skuša vsak najprej poskrbeti zase in za svojo družino. Če bi bili uspešni kot zasebniki, bi najbrž kosvala tudi celota. Kar pa ni zmeraj lahko. Podjetij in ustanov, ki so jih uničili ali osiromašili pripadniki »novih elit«, sami ne moremo reševati. Za začetek nam ostanejo le drobni koraki. Na začetku pomladi bi mogoče kazalo razmisliti, kako povečati pridelek na zasebnih vrtovih, lastniških ali najetih. Mar ni nekaj že to, če bi si vse več družin na bolj ekološki način pridelalo več zdrave hrane

Vaš razgled

Bogastvo je ugodje, za marsikoga pa predvsem strah, da bi ga izgubil. Tako kot nekega »Kranjčana«, ki je okrog leta 1280 mošnjiček zakopal nasproti glavnega vhoda v kranjsko župno cerkev. Po novičice, kakršne so v 13. stoletju kovali v Ogleju in Trstu, se lastnik sicer nikoli ni vrnil, je pa zato svoje skrito premoženje prepustil nam, naslednikom. Odslej nas bogati na razstavi Prelepa Gorenjska. I. K./ foto: Tina Dokl

Pred glavnim vhodom v občinsko stavbo v Kranju nedvoumno piše: »Parkiranje koles prepovedano«. A kljub temu se zgodi, da kdo krši pravilo in parkira kolo tudi tam, kjer ne bi smel. Jim mestno redarstvo zaradi tega zaračuna kazen?! G. K.

Nove knjige (167)

Vse o imenih v Sloveniji

MIHA NAGLIČ

Kaj je pravzaprav ime, ki ga nosimo? »Ime je beseda (ali več besed), ki se uporablja za določevanje posameznega človeka, torej za razlikovanje posameznika od drugih ljudi. Uporabljamo ga za klic, s katerim se vzpostavi stik. Človeka spremlja od zibelke do groba, določuje pa ga tudi še po smrti. Ime je torej človekovo prvo in nemalekratek celo edino imetje.« Tako je pojem imena razložil

Simon Lenarčič,
Vse o imenih v Sloveniji,
Modrijan, Ljubljana, 2012,
1088 strani,
79 evrov, www.modrijan.si

leksikograf Simon Lenarčič, avtor ene najbolj dragocenih knjig, ki smo jih Slovenci dobili v minulem letu: leksikonu z naslovom Vse o imenih v Sloveniji. Pa veste, koliko različnih imen imamo Slovenci? Na dan 1. januarja 2010 smo imeli državljani Slovenije kar 42.104 različna imena, in sicer 22.637 ženskih in 19.467 moških. Če pa izvzamemo dvojna imena (bilo jih je 12.161 ženskih in 10.297 moških), smo jih imeli več kot pol manj, »le« 19.646 različnih uradno zapisanih imen. Od teh je v knjigi na več kot tisoč straneh razloženih več kot 12 tisoč ali skoraj dve tretjini vseh v Sloveniji uradno zapisanih imen, od tega več kot tretjina prvič ali prvič pravilno.

Vsako ime ima svoj opis, bodisi v obliki geselskega sestavka (teh je kar 4292) bodisi v obliki polgesla (t. j. gesla z zelo kratkim, jedrnatim opisom – teh je več kot 8500)

V leksikonu je tudi nekaj dragocenih napotkov. Denimo: kakšno ime izbrati za slovenskega otroka? »Večina staršev se pri izbiri imena za svojega otroka ravna po trenutni modi, ta pa se vse pogosteje ne ozira na to, od kod se ime vzelo in ali je vsaj napisano po slovensko. Toda ime je bistveni del človekovega jaza in eden od temeljnih kamnov, na katerih se gradi poleg samozavesti tudi narodna zavest! Zato Slovenec, ki se tega zaveda, zlepa ne bo izbral izrazito tujega imena, s katerim bi iz otroka že

ob rojstvu naredil napol tujca v lastni domovini, marveč bo pobrskal med: a) izvirnimi slovenskimi in slovanskimi imeni, ki jih kljub krivični večstoletni izobčenosti iz Cerkve premoremo kar precej (med njimi je tudi nekaj čisto novih, več kot primernih za nove čase); b) svetniškimi in svetopisemskimi imeni z neštetiimi jezikovno in pravopisno neoporečnimi ali udomačenimi različicami vred; c) ustrezno podomačenimi imeni iz svetovne književnosti, klasične glasbe, zgodovine, zemljepisa. Če pa bo izbral kako pri nas še neznan tuje ali na novo skovano ime, bo izbral tako, ki ne vsebuje tujih črk ali zvezov in ne izraža pripadnosti drugemu narodu ali verstvu.«

Simon Lenarčič

VSE O IMENIH
V SLOVENIJI

Ana Borut
Franc Ivana
Ljuba Ljuba
Samo Svit
Maja Metka
Janez Primož
Sončna Plamen
Zarja Lan
Spela

Izvir in pomen več kot 12.800 imen.
Pogostnost in pokrajinska razširjenost. Zanimivosti.

SO TUDI DOBRE STVARI

Jeseničan Gaj Trček, ki je nase opozoril v šovu X factor, se je podal na samostojno glasbeno pot. V sredo je predstavil videospot za svojo pravo skladbo z naslovom Barve po dežju.

🎵 **Ana Šubic**

Simpatični Jeseničan Gaj Trček se je za nastop v lanskem šovu X factor bolj kot zaradi petja odločil v želji po širjenju informacij o touretovem sindromu, ki ga ima tudi sam, a mu je šov, v katerem se je z vokalno skupino 2byOne prebil do polfinalnih oddaj, dal velik zagon za glasbeno ustvarjanje. Potem ko je zasedba 2byOne zaradi nesoglasij med člani oktobra lani razpadla, si je 25-letnik hitro zavihal rokave in po novem letu izdal prvo samostojno skladbo z naslovom Barve po dežju, predvčerajšnjim pa je na ljubljanskem Nebotičniku premierno predstavil še videospot zanj. Kmalu bodo, napoveduje, luč sveta ugledale tudi nove skladbe

Videti je, da je želja po uspehu na glasbeni sceni pri njem zelo velika, a Gaj pravi, da zanj ni uspeh, da bi se nekoč preživljal z glasbo, temveč želi z njo poslušalcem prenašati svoja sporočila. Besedila piše sam, pri tem pa izhaja iz lastnih izkušenj. S prvo skladbo tako sporoča, da je v svetu, polnem slabih stvari, tudi ogromno dobrih, le najti jih je treba. »Vem, da nisem vrhunski pevec, a se mi zdi, da bi s svojo drugačnostjo, besedili in svežim glasbenim stilom lahko marsikaj naredil na glasbenem področju,« pojasnjuje. Za glasbeno podobo njegove prve skladbe je poskrbel producent Matija Jašarov, v njej pa se elementi elektronske glasbe in popa prepletajo

z rapom, kar ne čudi, saj je Gaj v preteklosti že sodeloval v rap skupinah. »Rap da komadu energijo, ga preseka. Preko rapa lahko poslušalcem poveš veliko več, pa tudi bolj energično,« pravi Gaj.

Zaradi študija sicer zadnja leta živi v Ljubljani, svoj debitantski videospot pa se je odločil posneti na rodnih Jesenicah. V njem se prepletajo zgodbe osmih ljudi, ki se spopadajo z različnimi problemi v sodobni družbi. »Prikazati želim zgodbe vsakdanjih ljudi in kaj sem jim dejansko dogaja v življenju. Brez olepšav, to, kar vidim, ko grem po ulici,« je razložil Gaj. Scenarij je napisal skupaj z Gregorjem Kodermanom in Matijem Jašarovim. »Idejo smo

nato predstavili Aljoši Korenčanu, zdela se mu je zanimiva, takoj je bil za,« se spominja mladi pevec. Glavni junaki videospota so na začetku predstavljeni kot posamezniki, a po nekajkratnem ogledu videospota se izkaže, da so vsi na nek način povezani med seboj, poudarja Gaj. Eno od zgodb v spotu riše tudi paraolimpijec, plavec Darko Đurič, nekdanji Gajev sošolec na Fakulteti za šport. »Darka dobro poznam, ogromno je naredil v življenju. Zelo ga cenim, zato sem ga tudi vpletel v spot,« je razložil sogovornik.

Ta čas se bo posvetil predvsem promociji videa.

Pripravljenih ima že nekaj novih sklad, načrtuje tudi duet s sotekmovalko iz X factorja. S katero pevko bo združil moči, še ni želel razkriti, povedal je le, da bosta posnela rock balado. Glede na odziv na prve skladbe se bo Gaj odločil, kako bo nadaljeval kariero: »Če ne bo pravega odziva, bom ustvarjal zase, če pa me bodo ljudje začutili, se bom pa lotil izdaje plošče. Imam fu l idej, kako bi izgledala, bila bi kakor moja knjiga. Se pa zavedam, da so v svetu glasbe pri koritu eni in isti, zato je težko priti zraven.«

Gaj je izjemno zgovoren fant, ki brez zadržkov z drugimi deli stvari, ki so ga zaznamovale. Tudi na svoji spletni strani podrobno opisuje svojo življenjsko pot, na kateri se je srečal s kar nekaj ovirami in prelomnicami. »Ni me sram govoriti o stvareh, ki so se mi zgodile. Ne gre za to, da bi se smilil samemu sebi, pač pa bi rad s svojim razmišljanjem in izkušnjami komu pomagal, da bo dobil voljo do življenja in doseganja novih ciljev. V tem smislu vidim tudi svojo glasbo.«

Gaj poudarja, da so mu na glasbeni poti in na splošno v življenju že od nekdaj v največjo oporo mami, brat dvojček in polbrata. S petjem se je sicer srečal že v osnovni šoli, pel je v šolskem zboru, kasneje tudi v nekaj glasbenih skupinah, že v rani mladosti pa so ga zasvojili smučarski skoki, ki jih je treniral kar štirinajst let, vse do 22. leta. Še danes je zgornjesavski rekorder, saj je leta 2008 kot predskakalec v Planici poletel 193 metrov. Ljubezen do športa ga je pripeljala na

Premiere Gajevga videospota so se udeležili tudi njegova mami Nataša, brat dvojček Bor in nečak Brin. / Foto: Matej Svoljšak

fakulteto za šport, ta čas obiskuje tretji letnik. Veliko pozornosti posveča tudi širjenju znanja o touretovem sindromu. »Pred dvema mesecema smo s prijatelji ustanovili društvo za pomoč otrokom s tem sindromom. Jaz bom nekakšna ma skota društva,« pravi Gaj, ki jeseni načrtuje dobrodelni koncert za pomoč družtvu.

Prvi znaki touretovega sindroma so se pri njem pojavili že pri osmih letih, z močno voljo in koncentracijo pa se je naučil obvladovati t. i. tike oz. gibe, ki jih povzroča sindrom. Slednji ga v vsakdanjem življenju ne ovirajo pretežno, danes vozi avto,

nastopa, sinhronizira risanke, včasih je skakal s smučmi. »Le kakšen pantomimik ne bi mogel biti, ker ne morem biti dolgo pri miru,« se pošali in doda, da sta za obvladovanje sindroma ključni trma in močna volja. V želji pomagati drugim je o touretovem sindromu spregovoril tudi v X factorju. Na tem področju so se njegova pričakovanja izpolnila, saj je bil, kot pravi, odziv gledalcev velik, razočaral pa ga je odnos ustvarjalcev šova: »Vsi so nam obljubljali pomoč pri ustvarjanju glasbene kariere, po koncu šova pa smo tekmovalci ostali prepuščeni sami sebi.«

Gaj Trček

/ Foto: Tina Dokl

Center KORAK
za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo

MANJKA MI MANJKA MUZIKAL
Gašperja Tiča in Lojzeta Krajncana

Dobrodelna prireditev
Korakova pomlad

Četrtek, 18. 4. 2013 ob 19h
v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika
v Cerkljah

Cena vstopnice 19,00 EUR

Celoten izkupiček koncerta bo namenjen Centru Korak v Kranju
Organizatorja Klub en korak več, Lions klub Kranj

Igrajo/plešejo/pojejo: Romana Krajncan, Sara Mlakar, Azra Sellmanovič, Matevž Cesen, Jure Gostinčar, Žigan Krajncan in Gašper Primožič

DRUŽABNA KRONIKA

DOBRODOŠLI V KABARET!

Dijaki Srednje šole Jesenice so pripravili odličen večer kabareta, v Ljubljani pa se je začel izbor Mistra Slovenije, v katerem sodelujejo tudi štirje postavni Gorenjci.

U. Peternel, A. Šubic

Dobrodošli v kabaret! S takim pozdravom so dijaki Srednje šole Jesenice letos sprejeli obiskovalce koncerta v dvorani jeseniškega gledališča, ki so ga pripravili že tretje leto zapored. A letošnji večer je bil vendarle drugačen od prejšnjih dveh – rdeča nit prireditve je bil kabaret, ki je tematsko povezoval dvajset glasbenih, pevskih in plesnih točk, ki so jih pripravili dijaki, šolski orkester in šolski zbor. Poleg tega so dijakinje vzgojiteljske smeri pod mentorstvom **Marte Bajc** pripravile posebno uvodno točko – kabaret za otroke. Za posebno presenečenje je z nastopom

poskrbela tudi sedmerica profesorjev z glasbeno točko *Que sera, sera* in navdušila občinstvo. Več mesecev so se dijaki vseh usmeritev – vzgojiteljske, zdravstvene, ekonomske in strojne pripravljali na nastop, je povedala ena od mentoric, profesorica glasbe **Katja Zupan**, ki je bila skupaj z **Mirjano Huljev** in **Nancy Luiso Starc** med glavnimi organizatorkami koncerta. Ravnatelj **Stanko Vidmar** ni mogel skrivati navdušenja nad ustvarjalnostjo in prizadevnostjo dijakov, ki so jo nadgradili še z razstavo izdelkov v avli gledališča. Na ogled so postavili slike, risbe, ulitke, kipce. Navdušeni so bili tudi sošolci, ki so si kabaret ogledali v torek dopoldne, ter starši, ki jim je bila namenjena večerna predstava.

V Ljubljani pa se je začel izbor Mister Slovenije 2013. Na razpis se je prijavilo 40 postavnih mladeničev iz vse Slovenije, komisija pa je pred dnevi na prvem castingu izbrala 20 tistih, ki se bodo javno potegovali za lepotni naziv in kariero manekena v modnih prestolnicah. Med njimi so tudi trije štirje Gorenjci: **Matija Dušak** iz Naklega, **David Kolarič** iz Radovljice, **Matej Kavčič** iz Trzicza in **Gabrijel Kalan** iz Cerkelj, sicer udeleženec nedavnega šova *Paradise Hotel*.

Na Pop tv pa nadaljujejo z izborom talentov. V zadnji oddaji sta navdušila tudi 18-letna **Julija Benet** iz Rateč in leto mlajši **Andraž Erznožnik Podreka** iz Kranja. Julija je ob spremljavi **Andraža** na kitaro zapela pesem *Use*

somebody skupine *Kings of Leon*. Na žirijo sta naredila zelo dober vtis, zato sta si prislužila napredovanje v naslednji krog. »Komentarjev sva bila zelo vesela. Upala sva na najboljše in pričakovala najslabše,« je povedala Julija, ki je doslej uspešno nastopila na številnih pevskih festivalih, lani pa je postala tudi Prvi glas Primorske. Oba sta sicer dijaka Ekonomske gimnazije in srednje šole Radovljica, s skupnimi nastopi pa redno bogatita šolske prireditve.

Na male ekrane pa se je predčerašnjim vrnil **Jonas Žnidaršič**. V prvem kvizu *Denar pada*, ki ga predvaja iz Moravč: **Mirjano Dovgan** in **Aljaža Hribarja**, simpatična zaročenca pa sta na koncu domov odšla praznih rok.

Zbor in orkester šole sta med drugim zaigrala in zapela skladnico **DO RE MI**. / Foto: Gorazd Kavčič

Z mjuzikalom **Če bi bil bogatec** je navdušil **Matic Justin** ob klavirski spremljavi **Mirjane Huljev**. / Foto: Gorazd Kavčič

Povezovalca programa **Neža Lunar** in **Miha Štilec**

Julija in **Andraž** sta dokazala, da imata talent. / Foto: arhiv Pop tv

Fante so izbirali koreografinja **Mojca Pačnik**, drugouvrščen na Mistru Universe 2012 **Miha Dragoš**, lastnica Plesne zvezde **Katarina Venturini** in organizatorka izbora **Nina Uršič**.

Zaročenca iz Moravč **Mirjana Dovgan** in **Aljaž Hribar** sta kviz *Denar pada*, ki ga vodi **Jonas Žnidaršič**, zapustila praznih rok. / Foto: arhiv Planet TV

VRTIMO GLOBUS

Morska reševalka Heidi

Počitnice na Havajih bi se za družino **Heidi Klum (39)** lahko spremenile v hudo tragedijo, če manekena in njen fant, telesni stražar **Martin Kirsten**, ne bi hitro skočila v morje in rešila sedemletnega sina **Harryja** ter njegovi varuški, ki jih je odnesel močan val. »Storila sem, kar bi vsaka mama. Harry je sam priplaval na kopno, varuški sta bili v večjih težavah,« je povedala Klumova, ki je bila presenečena, da jim ni nihče pomagal, vendar srečna, da so vsi v redu.

Noseča po nekaj zmenkih

Ko je **Kate Hudson (33)** leta 2010 spoznala **Matthewa Bellamyja**, je po komaj nekaj zmenkih izvedela, da je noseča. »Vse je bilo tako staromodno in pravilno. Šla sva na nekaj zmenkov, čez dva meseca pa sem izvedela, da pričakujem. Bila sem šokirana, po drugi strani pa sem si rekla, to bo še zanimivo,« je za *Elle UK* spregovorila igralka, ki pravi, da se je Bellamy med nosečnostjo izkazal in da so za njimi tri čudovita leta.

Donald Trump ne zna menjati plenici

Poslovni mogotec **Donald Trump (66)** se veliko bolje znajde med številčkami kot med plenici. Tako pravi njegova starejša hči **Ivanka**, ki očeta ne upa pustiti samega z dvajsetmesečno *Arabello*. »Rad jo vzame s seboj, vendar sem vedno z njima. Moj oče ji ne bi znal zamenjati pleničke in ne bi vedel, kaj storiti, če bi zajokala. Kljub vsemu mislim, da bi se znašel, če bi bilo potrebno. Vedno je bil dober oče.«

Beverley je v sedmih nebesih

Beverley Mitchell (32), ki se je vsi spomnimo po vlogi *Lucy Camden* iz serije *Sedma nebesa*, je prvič postala mamica. Skupaj z možem **Michaelom Cameronom** sta se razveselila deklice **Kenzie Lynne**. »Zaljubila sva se vanjo in želiva postati najboljša starša najinemu lepemu angelčku. Vsi trije se počutimo odlično,« je sporočila ponosna mamica.

Osemnajstletna **Meta Jazbinšek** z *Visokega* pri Kranju je dijakinja zadnjega letnika kranjske gimnazije. Obiskuje tudi glasbeno šolo, kjer se uči solopetja, v prostem času pa rada jaha konje. / Foto: Tina Dokl

OBVESTILA

ČIŠČENJE in razrez cistern, prečrpavanje, filtracija in prevoz kurilnega olja. Ekol, d.o.o., Laze 18 a, Kranj, tel.: 04/25-19-922 13000756

IZGUBLJENO, NAJDENO

IŠČEM

ČE VIDITE izgubljeno psičko Ajšo, manjše rasti, oranžne barve, prosim, pokličite, tel.: 041/293-308 13001225

RAZNO

PRODAM

10 PLINOTESNIH svetilk, S izvedbe, tel.: 031/341-346 13001325

2000-LITRSKO cisterno za olje, Riko Ribnica, prostostoječa, kot nova, tel.: 040/646-127 13000902

BETONSKI mešalec 80 lit., cirkular za razrez drv, tel.: 051/202-963 13001289

CISTERNO plastično, 1000 lit., na paleti, čista za vodo, z ventilom, možna dostava, tel.: 041/320-701 13001276

KOVINSKO cisterno za kurilno olje in električni bojler 10 lit., tel.: 04/25-11-978 13001287

NADSTREŠEK - kozolec toplar, 7,2 x 7,2 m, ugodno, tel.: 031/535-447, Milka 13000996

VARILNI aparat Tig Iskra 300 in 20 kom. železniških pragov (švelerji), tel.: 031/360-536 13001307

www.gorenjskiglas.si

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

OSMRTNICA

V 94. letu je svojo življenjsko pot sklenila mama, stara mama in teta

MARIJA HAFNER

roj. Golob, Polčkarjeva mama
iz Trnja 1 v Škofji Loki

Žara bo v mrliški vežici v Stari Loki jutri, v soboto, 6. aprila 2013, od 16. ure dalje.
Pogreb pokojnice pa bo v nedeljo, 7. aprila 2013, ob 15. uri na starološkem pokopališču.

Žalujoci vsi njeni
Škofja Loka, 4. aprila 2013

*Kar je bilo vidnega,
je minilo –
ostali so spomini
in ljubezen.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila draga sestra, teta in svakinja

FRANCKA VIRČIČ

Praše 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, podarjene sveče in darove za cerkev. Zahvaljujemo se vsem, ki so ji nudili pomoč v času njene bolezni. Hvala duhovniku Janezu Šavsu za duhovno oskrbo in lep pogrebni obred. Prav tako hvala pogrebni službi Navček in pevcem za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni
Praše, Mavčiče, Kranj, 25. marca 2013

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 84. letu starosti zapustil naš dragi

FRANC HROVAT

iz Kranja

Od njega se bomo poslovili danes, v petek, 5. aprila 2013, ob 14. uri na kranjskem pokopališču. Žara bo na dan pogreba od 12. ure dalje v poslovljni vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoci: sin Bogdan z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 91. letu starosti se je od nas poslovil dragi oče, deda, brat in stric

JANEZ POTOČNIK

Stargarjev Janez iz Podvrha

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, poklonili cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi osebju CSS Škofja Loka in dr. Ivič Alibegovičevi za dolgotrno nego in zdravljenje. Zahvaljujemo se tudi kolektivu KGZ Škofja Loka, pevcem za zapete pesmi, župniku Cirilu Isteniču za lepo opravljen cerkveni obred in pogrebni službi Hipnos. Hvala vsem, ki ste ga na zadnji poti pospremili v tako velikem številu.

Vsi njegovi

*V nebesih ga veselje čaka,
ki videlo ga ni oko,
tam bridka njegova solza vsaka
se v biser spremenila bo.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustil naš dragi

FRANČIŠEK MARTINJAK

Britof 78

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za maše in vso pomoč. Topla zahvala Dializnemu centru Naklo, UKC Ljubljana ter Bolnišnici Jesenice. Hvala pevcem, gospodu župniku, pogrebni službi Navček, gasilcem PGD Britof, g. Bogataju za besede ob slovesu, članom sosednjih gasilskih društev in praporščakom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od njega.

Vsi njegovi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče, išče.
Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustil

STANISLAV VRHOVNIK

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega očeta, tasta, dedija in pradedija bi se želeli iskreno zahvaliti vsem vam, ki ste nam ob žalostnih trenutkih stali ob strani in čutili z nami. Hvala vam za vsak ljubeč stisk roke, za tople in sočutne objeme ter iskrene besede v tolažbo. Iskrena hvala Bolnišnici Golnik, še posebno zdravstvenemu osebju na oddelku za paliativno oskrbo, da ste mu lajšali bolečine. Hvala gospodu župniku za opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in trobentaču, pogrebni službi Komunale Kranj, vsem prijateljem, znancem in sosedom, ki ste kakorkoli lajšali našo bolečino.

Žalujoci: vsi njegovi

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po hudi bolezni se je v 65. letu starosti od nas poslovil naš dragi

RADO RADOSAVLJEVIČ

upokojenec Pošte Kranj

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki ste nam stali ob strani, izkazali pozornost in pomoč. Hvala vam za tople besede v tolažbo, darovano cvetje, sveče ter denarne prispevke. Posebna zahvala njegovim bivšim sodelavcem Pošte Slovenije PE-Kranj, sodelavcem Mestne občine Kranj ter sindikatu, NT Logistika Moste ter bivšim sodelavcem Viator – Vektorja. Hvala Bolnišnici Jesenice za skrb v času njegove bolezni, dr. Eriki Tratnik, gospodu župniku Urbanu Kokalju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem Kranjskega kvinteta ter Komunalni službi Kranj. Iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali in se poklonili njegovemu spominu.

Žalujoci vsi njegovi

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(S. Gregorčič)*

ZAHVALA

Mirno in tiho je v 82. letu starosti nenadoma za vedno odšla naša ljuba mama in babica

DANIJELA ŠKERJANC

s Kokrice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, darovano cvetje in sveče. Hvaležni smo, da neizmerno bolečino in žalost delite z nami. Posebna zahvala vsem, ki ste tako spoštljivo in občuteno izvedli pogrebno slovesnost. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili k zadnjem počitku in jo boste ohranili v trajnem spominu.

Tisti, ki jih imamo radi, živijo večno v naših srcih.

Sin Peter in hči Tatjana z družinama

ANKETA

Siti letošnje
dolge zime

JASNA PALADIN

Zima se letos kar noče umakniti pomladi in nizke temperature ter celo sneg še vedno vztrajajo. Vam je dolga zima že prekrizala kakšne načrte in kako težko pričakujete pomladno vreme, smo vas tokrat spraševali v Cerkljah.

Srečko Pintar, Žalec:

»Pomlad že težko čakam, najbolj pogrešam sonce in malo več toplote. Lani tak čas smo že posadili krompir. Malo kasneje bo zato vse skupaj, a na vreme pač ne moremo vplivati.«

Jelka Podjed, Zg. Brnik:

»Zime sem že precej sita, komaj čakam sonce, da se bodo začela dela na vrtu. Pri kurjavi se letos gotovo ni dalo privarčevati. Še nekaj dni moramo zdržati, potem pa bo.«

Tilka Kuhar, Grad:

»Sonce pogrešam, sonce. Tudi kurjave smo letos porabili več, kot bi jo lahko. Vrt tudi še čaka, zaradi dolge zime smo pa vsi skupaj bolj zamorjeni in brez energije.«

Jože Stare, Sp. Brnik:

»Na vso moč sem že sit letošnje zime. Morali bi že povleči travnike, posejati zgodnja žita in razvoziti gnoj, pa še ne gre. Vsem nam zaradi dolge zime manjka tudi pravega elana.«

Gregor Urh, Cerklje:

»Tako kot vsi, tudi sam letos zelo težko čakam pomlad in lepše vreme, predvsem zato, da se bom lažje sprehajal in igral s hčerko.«

Vreme, kakršnega že vrsto let nismo vajeni

Letošnji marec je bil najhladnejši v zadnjih 17 letih, a pred nami naj bi bili po napovedih meteorologov vendarle nekoliko toplejši dnevi, čeprav bodo temperature še vedno pod povprečjem za ta čas.

MATEJA RANT

Kranj – »Najbolj mrzli dnevi so že za nami. V prihodnjem tednu bodo temperature okrog deset stopinj, kar je sicer še pod dolgoletnim povprečjem, ki za ta čas znaša okrog 14, 15 stopinj,« je razložil meteorolog Brane Gregorčič z republiške agencije za okolje. Je pa letošnji marec prinesel vreme, poudarja, ki ga že vrsto let nismo bili vajeni. »Dejstvo je, da se je klima tako spremenila, da smo se že odvadili teh hladnejših obdobij. Letos pa je Evropo v marcu preplaval hladen polarni zrak,« je pojasnil Gregorčič.

Povprečne temperature so tako odstopale zlasti v primerjavi z lanskim marcem, ki pa je bil po Gregorčičevih besedah drugi najtoplejši od leta 1901, takoj za marcem 1994 s povprečno temperaturo 10,6 stopinje. »Lani marca je znašala povprečna mesečna temperatura zraka v Ljubljani 10,1 stopinje, letos pa niti en marčevski dan ni bil

Letošnji marec je bil najhladnejši v zadnjih 17 letih. / Foto: Gorazd Kavčič

tako toplel. Letos je povprečna mesečna temperatura v Ljubljani znašala 3,9 stopinje.« Kot zanimivost je Gregorčič ob tem navedel, da so dnevi med 24. in 27. marcem prinesli negativne povprečne dnevne temperature, kar je sicer bolj značilno za januar. »To je bilo najhladnejše obdobje v drugi polovici marca v zadnjih dvajsetih letih.« 25. marca,

je še dodal, pa so bile celo najvišje dnevne temperature po Sloveniji negativne, in sicer je bila povprečna temperatura minus dve stopinji. »Nazadnje smo tak dan v zadnji dekadi marca zabeležili pred dobrimi petdesetimi leti, in sicer 21. marca 1962.« Lani na ta dan pa so najvišje dnevne temperature dosegle kar dvajset stopinj.

Čeprav se je snežna odeja marsikje po Sloveniji letos obdržala dlje kot običajno, pa na Gorenjskem glede tega ni bilo bistvenih odstopanj, je še pojasnil Gregorčič. Prav tako ni bilo posebnosti glede višine snežne odeje. Kljub temu, je dodal Gregorčič, so velike količine snega v gorah dobrodošle, saj bo to napolnilo zalogo podzemnih voda.

Marčnice prišle na plan šele aprila

MATEJA RANT

Tenetiše - »Marčnice so letos vsaj kakšen mesec pozne,« sta bila v sredo nad gobarsko srečo presenečena Marjan in Anica Perčič, navdušena gobarja s Tenetiš. Odpravila sta se namreč po regrat, a sta na Povljah slučajno naletela na gobe

marčnice. Kot sta pojasnila, gre za prvo užitno gobo, ki je ne moreš zamenjati s kakšno drugo, saj v tem času drugih ni. Ker so bile neobičajno velike, domnevata, da so kar nekaj časa rasle pod snežno odejo, saj sta jih še v sredo skorajda izbrskala izpod zaplat snega.

Foto: Tina Dokl

ŠKOFJA LOKA

Čistilne akcije kadar koli v aprilu

V občini Škofja Loka so se odločili, da spomladanske akcije čiščenja zaradi slabega in nestanovitnega vremena ne bodo več prestavljali s sobote na soboto, ampak lahko posamezne krajevne skupnosti, prostovoljci, društva, zavodi, šole in drugi opravijo čiščenje kadar koli v mesecu aprilu. Po opravljeni akciji pa ne glede na to, kdaj jo bodo organizirali, lahko pokličejo na občino, da se bodo dogovorili za odvoz pobranih odpadkov. Preden pa bodo organizirali akcijo, naj na občini prevzamejo material, ki ga potrebujejo za čiščenje (vrečke in rokavice). Pred tem naj pokličejo koordinatorko čistilne akcije Danico Langerholc (telefonski številki 51 12 354 ali 031/669 264). Ponekod pa so akcije čiščenja okolja že opravili, tem se na občini Škofja Loka zahvaljujejo za opravljeno delo. D. Ž.

vremenska napoved

Danes bo oblačno s padavinami, meja sneženja bo na 800 metrih nadmorske višine. Jutri in v nedeljo bo pretežno oblačno. Jutri bodo padavine povečini ponehale.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

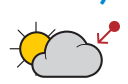
3/6°C

SOBOTA

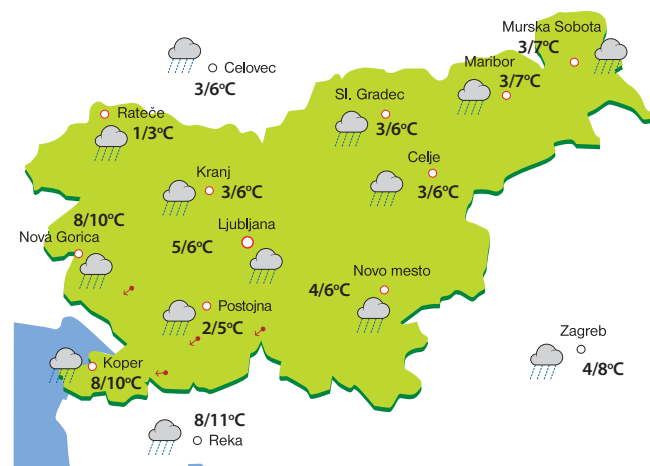

3/9°C

NEDELJA

1/9°C

RADIO KRANJ d.o.o.
Srtarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si